

A szexuális zaklatás és erőszak veszélyeire hívja fel a figyelmet az a színdarab, amelyet a Műegyetemen mutatnak be hamarosan. Az est egyik szervezőjével, **Balla Esztellával** beszélgettünk.

Cikkünk az 4. oldalon

HIRDETÉS

Fotó: Dobó Diána

A város mindenkire, mindenki a városért

Kreatív érdeklődése az építészet irányába sodorta, végül a várostervezésben találta meg hivatását. 2010-ig főépítésként a fővárosi fejlesztések irányí-

tásáért is felelt, majd az általános bizalmatlanság és a kezdeményezéseket ellehetetlenítő bürokrácia miatt lemondott tisztségéről. Az azóta eltelt idő-

szakról, aktualitásokról és a jövő mérnökei előtt álló kihívásokról kérdeztük **Beleznay Éva** építész-urbanistát.

Cikkünk a 6. oldalon

Pro Juventute Universitatis díjazottjai

Egy oktatót és egy hallgatót tüntettek ki idén a Pro Juventute Universitatis díjjal, melyet a Szenátus és az Egyetemi Hallgatói Képviselőlet együttesen ítél oda azoknak,

akik példaértékű tetteikkel segítik a hallgatóságot és az oktatást. Az idei két díjazott **Kövesi János** és **Szipka Károly**.

Cikkünk a 3. oldalon

A riói nyári játékok botrányai

A brazil elnököt megbuktatnák, a legnagyobb állami vállalat milliárd dolláros korrupciós ügyben érintett, közben a gazdaság zuhanórepülésben van, és egyre többen fertőződnek meg a Zika-vírussal. Az olimpia vízi sportjainak helyszíne

szennyezett, a létesítmények drágák, és az építkezéssel csúszásban vannak. Ha szerencséje van Brazíliának, a teljes összeomlás csak az idei riói nyári játékok után következik be.

Cikkünk a 7. oldalon

Fotó: Fejes Bence

Oxford vs. Cambridge összecsapás a Dunán

A hagyományokhoz híven idén is megrendezték a hallgatók körében oly népszerű Dunai Regattát, amelyen hat magyar egyetem evezős csapata mellett ezúttal az Oxford és a Cambridge fiataljai képviselték az angol elit egyetemeket. A magyar felsőoktatás krémje pedig tizenöt csapattal szállt vízre az amatőr sárkányhajós futamokon.

Cikkünk a 11. oldalon

HIRDETÉS

Adószámunk:

18036754-1-43

Kérjük, hogy befizetett adójának

1 %-át a közhasznúan működő

Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány
számára ajánlja fel.

HIRDETÉS

Hírek és
érdekességek
a **Műhely Online**
Facebook oldalán

MŰHELY

Felelős kiadó:

Daku Dávid
Kun Levent Alex

Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:

István Adrienn
BME körkép, bmeorkkep@muhely.com

Kupcsik Réka

Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kun Zsófia

Közélet, kozelet@muhely.com

Bencsik Ildikó

Sport, sport@muhely.com

Pál Noémi

Magazin, magazin@muhely.com

Bedő Balázs

Technika, technika@muhely.com)

Kép- és tördelőszerkesztő:

Baki Mihály

Az újság készítésében résztvettek:

Vers Dávid Martin,
Martin-Kovács Ákos, Háfra Gábor

Szerkesztőség:

1111 Bp., Műgyetem rkp. 3. K.I.76,
Tel./Fax: 463-2081,
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetesszervezés:

E-mail: info@muhely.com
Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839

Nyomda:

Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Vezető: Kovács János ügyvezető igazgató

Az újság megjelenik kéthetente
7000 példányban.

Ingyenes.

HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

Köztársasági ösztöndíj

Változik a pontozási rendszer

Megváltozik a köztársasági ösztöndíj pontozási rendszere az idei évtől. A lényegi elemekről kérdeztük **Nagy Editet**, az Egyetemi Hallgatói Képviselő (EHK) pályázati referensét.

ISTVÁN ADRIENN

Milyen rendszer alapján működött eddig a köztársasági ösztöndíj kiosztása?

Minden egyetem kap egy hivatalos levelet az Emberi Erőforrások Minisztériumától, amelyben kiemelik a Nemzeti felsőoktatási törvény, illetve az 51/2007. Kormányrendelet azon passzusait, amelyek erre az ösztöndíjprogramra vonatkoznak. Leírják, hogy hány fő kaphat az adott egyetemen ilyen támogatást, az alapvető kritériumokat, az ösztöndíj összegét valamint a BSc után MSc-re felvételiző hallgatókra vonatkozó szabályzásokat. Az idei évtől a pályázati kiírás rektori-kancellári közös utasításként jelenik meg. (Az EHK egyetértési jogot gyakorol a kiírással kapcsolatban.) Az ösztöndíj meghirdetése után legalább 30 napot biztosítunk a hallgatóknak a jelentkezésük leadására. A pályázatok szakmai részénél az EHK figyelembe veszi az oktatói oldal javaslatát. A sporttevékenységeket és a közösségi eredményeket pedig az EHK egyszemélyben bírálja és pontozza. Ennek végeztével kiírunk egy előzetes eredményt, mely után 15 napjuk van a hallgatóknak a Hallgatói Jogorvoslati Bizottsághoz fordulni, amennyiben az eredményekkel nem értenek egyet. Ezután legkésőbb augusztus 1-ig kikerül a végleges eredmény is, amivel párhuzamosan elküldjük a javaslatot az oktatásért felelős miniszter részére.

Milyen feltételeket határoznak meg a jogszabályok?

Követelményként csak annyit írnak elő, hogy az adott hallgatónak legalább 2 aktív félévre be kellett jelentkeznie, valamint 55 kreditet meg kellett szereznie az adott vagy a korábbi képzéseiben összesen. A továbbiakat már intézményi hatáskörbe utalják. Ezen felül viszont maximalizálják az ösztöndíjban részesülő hallgatók számát is: az államilag támogatott, teljes idejű alapkép-

Fotó: Koronczí Richárd

zésben, mesterképzésben és osztatlan képzésben tanuló hallgatóinak 0,8%-a kaphatja meg a kitüntetést. Idén ez összesen 125 főt jelent. A karonkénti felosztásokat a Kancellária végzi, ugyanezen elv szerint. Általában 180-200 pályázat érkezik be, nagyobb karok esetén – mint a Villamosmérnöki és Informatikai Kar vagy a Gépészmérnöki Kar – túljelentkezés szokott lenni, de népszerű az ösztöndíj a Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karon is. Vannak olyan karok is, ahol kevesebben jelentkeznek, mint ahány hely van, ilyen például az Építészmérnöki Kar, illetve az Építőmérnöki Kar.

”

Az oktatási dékánhelyettesek már régen szorgalmazták, hogy kapjon nagyobb hangsúlyt az ösztöndíj elbírálásánál a tanulmányi rész.

Milyen változtatásokat végeztek a rendszeren idén?

Eddig az egyetemi kiírásban nem szerepelt részletes pontozás, csak a ponthatárok voltak feltüntetve, így például nyelv- vizsgákra 0-tól 20-ig lehetett pontokat adni. Habár nekünk

volt egy belső pontozási rendszerünk, hogy minden bíráló egységesen járjon el, ez azonban nem került a pályázati kiírásba. Most már a teljes rendszer elérhetővé és megismerhetővé vált, aminek köszönhetően sokkal részletesebben nyomon követhető, hogy miért hány pontot lehet kapni. Az oktatási dékánhelyettesek már régen szorgalmazták, hogy kapjon nagyobb hangsúlyt az ösztöndíj elbírálásánál a tanulmányi rész. Ennek eredményeképpen további változás, hogy megnégyszereződött a tanulmányi átlagért járó pontok száma. Ezeket felül kibővítettük még a rendszert azzal, hogy az aktív félévenkénti súlyozott tanulmányi átlagok számtani közepének kell legalább 4-nek lennie, nem pedig külön-külön félévenként. Ezen felül a vizsgált időszakban aktív félévenként megszerzett kreditszámnak átlagosan legalább a 27-et el kell érnie.

A HÖÖK átfogó újításokat tervez a hallgatói ösztöndíjak terén, ebbe beleértve a köztársasági ösztöndíjat is. Hogyan készültek erre?

Már az elejétől egyeztetnek velünk is. Jelenleg az ösztöndíj presztízsének növelése irányába látszik elindulni a dolog. A tervezet szerint országos szinten változna az ösztöndíjban részesülő hallgatók száma, amivel párhuzamosan a jelenlegi 340 000 forintos – 10 havi bontásban kifizetett – juttatás is növekedne. Szeretnék elérni, hogy a köztársasági ösztöndíj egy rangos díj

legyen, amit csak a legjobb hallgatók nyerhetnek el, és ezáltal írhatnak majd bele az önéletrajzukba. Illetve az is felmerült, hogy egy országos díjátadót rendezzenek minden nyertesnek, ezzel emelve a kitüntetés elismertségét.

A tervezetben felvetették annak a lehetőségét is, hogy szakterületenként hasonló pontozási elvek alapján hasonlíttanák össze a különböző egyetemi hallgatókat. Ennek viszont az a buktatója, hogy ugyanahhoz a tanulmányi eredményhez a különböző egyetemeken más-más munkamennyiség szükséges. Így ezek egyelőre csak tervek, de mindenképp elindulunk az egységesítés irányába, és várjuk a fejleményeket.

Az idén mikor kell leadni a jelentkezéseket?

Május 3-án szavaztunk arról, hogy egyetértünk az ösztöndíj kiírásával. Várhatóan – amint a Neptun-kérvények elérhetővé válnak – május 20-a után már lehet is rá pályázni egészen június 27-ig. Ezután több mint egy hetünk lesz elbírálni a pályázatokat, és július 10-ére lesz meg az előzetes eredmény. Ezt követően lehet fellebbezni, és a végleges eredményeket ezután tesszük közzé, továbbá augusztus 1-ig a Hallgatói Szolgáltatási Igazgatóság is megküldi a javaslatot a Minisztériumnak.

A folyamatról és az eredményekről a www.koztarsasagiosztondij.bme.hu oldalon tájékozódhatnak a hallgatók.

Önzetlenül a műegyetemi hallgatók szolgálatában

Pro Juventute Universitatis díjazottjai

Egy oktatót és egy hallgatót tüntettek ki idén a Pro Juventute Universitatis díjjal, melyet a Szenátus és az Egyetemi Hallgatói Képviselő együttesen ítél oda azoknak, akik példaértékű tetteikkel segítik a hallgatóságot és az oktatást. Az idei két díjazott **Kövesi János** és **Szipka Károly**.

VARGA ÁGNES

Kövesi János

A BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Karon, Üzleti Tudományok Intézetben a Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék tanszékvezető egyetemi tanára, a BME korábbi oktatási rektorhelyettese és a BME GTK korábbi dékánja. Közel 40 éve kezdte el pályafutását a Műegyetemen Kövesi János, 1976-ban az alma mater növendékeként, vegyészmérnökként diplomázott. A BME GTK egyik alapító oktatója, a kari struktúra egyik megteremtője, 1994 óta a Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék tanszékvezetője. 1998 és 2015 között a kar dékánja, ezzel a Műegyetem történetében a leghosszabb ideig hivatalban lévő dékán. Kari munkáját 2004 és 2008 között szakította meg, amikor oktatási rektorhelyettesként tevékenykedett a BME-n. Kövesi János az egyik alapítója volt a BME műszaki menedzser szakának is, nevéhez köthető e szak 2015-ös megemlékezése is.

Oktatóként, tanszékvezetőként, dékánként és oktatási rektorhelyettesként is a hallgatói érdekek szem előtt tartásával végezte, végzi munkáját. Példaértékű hozzáállással segíti a diákok és a hallgatói képviselő feladatait az oktatásban és a hallgatói ügyek gondozásában. Oktatói hitvallásához, miszerint az oktatók a hallgatókért vannak, mindig hú maradt. Kövesi János többek között minőségmenedzsmentet tanít a BME GTK-n. E téma egyik legfontosabb alapelve, hogy a minőség szempontjából mindig a vevő a legfontosabb. „A hallgatóink a mi legfontosabb vevőink” – vallja. „A mai hányatott sorsú közigazgatási világban óriási

felelősségünk van abban, hogyan neveljük és oktatjuk a Műegyetemen tanuló fiatal mérnök- és közgazdász-szakembereket, azaz a jövő értelmiségi generációját” – fogalmazta meg oktatói küldetéséről a BME díjazottja.

Tanítványai is elismerően nyilatkoznak oktatói tevékenységéről: Kövesi János hosszú évek óta a BME OHV szerint is az intézmény egyik legkiválóbb oktatója. 2008/09 tanév első félévében 4,9-es minősítéssel az egyetem „OHV 100-as” listájának első helyezettje lett. Rendszeresen együtt dolgozik a diákokkal és a kari hallgatói képviselővel.

Pro Juventute Universitatis díj

Magyarul az „Egyetemi Ifjúságért” díjat a BME Egyetemi Hallgatói Képviselőlete alapította 1992-ben. Az elismerést olyan személyek – oktatók és hallgatók is – kaphatják meg, akik kiemelkedő tevékenységükkel a legtöbbet tették az egyetem ifjúsága érdekében. A díjazottakra az Egyetemi Hallgatói és Doktorandusz Képviselő tesz javaslatot, a kitüntetés adományozásáról pedig a Szenátus dönt. Évente legfeljebb 5 díj ítélhető oda a BME Humánpolitikai Szabályzata szerint. Az elismerés a diákság pozitív visszacsatolásának jelképe, egy olyan kitüntetés, amely az oktatási és hallgatói élet fejlődését és előrehaladását szolgálja.

selet tagjaival, kollégákkal tekint tanítványaira, és mindig a rendelkezésükre áll az oktatási és kari ügyekben.

Számos végzős hallgató kimagasló diplomamunkájának, projektfeladatának és doktori disszertációjának témavezetője, konzulense volt. Több korábbi tanítványa ma már kollégájaként az egyetemen és a karon dolgozik, egykori hallgatói gyakorló szakemberként is kéri a szakmai útmutatását.

Kövesi János örömmel fogadta a Pro Juventute Universitatis

elismerést. „Nagyon meglepődtem és meghatódtam, amikor megtudtam, hogy engem találnak érdemesnek erre a díjra” – mesélte. „Számos kitüntetést kaptam már a pályám során, de ez a mostani elismerés számomra a legkedvesebb. A hallgatók szavazták meg, azok, akikért oktatóként dolgozunk.” Kövesi János tanszékvezetői megbízatása jövőre jár le, ám egyelőre még nem tudja, hogy mit tartogat számára a jövő. Továbbra is szeretne oktatni, nagy élvezettel tanítja a „Kvantitatív módszerek” és a „Kockázat és megbízhatóság” tárgyakat. „Az oktatás mellett

továbbra is szívesen segítem a diákokat a személyes konzultációkon, projektfeladatok témavezetésével. Oktatóként ez nem csak kötelességem, hanem az egyik legnagyobb örömöm” – zárta gondolatait a GTK kitüntetett tanszékvezetője.

Szipka Károly

A hallgatói közéletért és az oktatás minőségének javítása érdekében végzett meghatározó tevékenységéért részesül Pro Juventute Universitatis díjban Szipka Károly

hallgató. Egyetemi munkássága során kiemelkedően fontos szerepe volt a közösségi életben, egyetemi és kari hallgatói képviselőként szabadidejének jelentős részét a diáktársak érdekeinek képviseletére fordította, e közben tanulmányait is kiváló eredményekkel végezte.

Károly a BME Gépészmérnöki Kar mechatronikai mérnök BSc szakán szerzett diplomát, ezzel párhuzamosan elvégezte a BME Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar gazdálkodás és menedzsment képzését is. Kitüntetéses eredménnyel abszolválta a BME GPK angol nyelvű Mechanical Engineering Modelling szakát.

2010-től 5 évig volt képviselő a BME GPK kari hallgatói képviseletében, ahol alelnöki és oktatási referensi pozíciót töltött be. 2012-2015 között a kar egyik EHK-delegáltjaként a testület sportreferensi, majd oktatási referensi és oktatási alelnöki feladatait látta el. Sportreferensként a BME Sportközpont működését vizsgálta, a felmérés eredményei alapján további fejlesztéseket javasolt a központ számára. Oktatási referensként az egyetemi vezetéssel együttműködve részt vett a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSz) megújításában, ahol igyekezett érvényesíteni a hallgatói oldal érdekeit. Felülvizsgálta és továbbfejlesztette az Oktatás Hallgatói Véleményezését (OHV), koordinálta az OHV-honlap létrehozását, ahol elérhetőek a felmérések statisztikái.

Aktív szerepet vállalt a GPK mesterszakjainak újragondolásában: az irányelvek meghatározásának segítségével kezdve a kérdőívek összeállításán és kiértékelésén keresztül egészen a tantervjavaslatok elkészüléséig. Dékáni dicséret-

ben részesült a diáktársaiért végzett munkájáért.

Sokan kérdezték már tőle, hogy hogyan fér bele ennyi feladat a hétköznapijaiba. A válasza nagyon egyszerű volt: „szeretem, amit csinállok”. Úgy véli, hogy a mérnöki és a kutatói munka számára elsősorban társadalmi felelősségvállalást jelent, ez motiválta a tanulmányai során és akkor is, amikor közösségi feladatokat vállalt.

A hallgatói érdekképviselet mellett a tudományos munkában is kamatoztatta tudását: a Tudományos Diákköri Konferencia (TDK) házi fordulóján két dolgozatával is első helyezést ért el, egyik tanulmányával az OTDK-n második helyen végzett. Köztársasági ösztöndíjban és Kari BME ösztöndíjban is kétszer részesült, illetve a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának diplomadíj pályázatán második helyezést ért el diplomamunkájával.

Szipka Károly örömmel fogadta az „Egyetemi Ifjúságért” díjat. Bár már nem tevékenykedik hallgatói képviselőként, úgy érzi, hogy „ez az elismerés egy nagyon komoly visszajelzés, mely megerősít abban, hogy továbbra is kötelességem valamilyen formában segíteni az egyetem közösségét”.

Szipka Károly örömmel emlékszik vissza az egyetemen töltött éveire, büszke az oktatókkal, az egyetemi alkalmazottakkal és a hallgatótársaival kialakított kapcsolataira. „Fantasztikus emberekkel, vagy ha úgy tetszik, példaképekkel dolgozhattam együtt, akik nap, mint nap azért tevékenykednek, hogy a Műegyetem egy jobb helyé váljon. Örülök, hogy a részese lehettem, lehetek ennek” – vallotta a BME korábbi hallgatója, aki hatalmas elismerésként tekint a Pro Juventute Universitatis díjra.

NANE előadás a Műegyetemen

Egy áldozat sosem hibás azért, ami vele történt

Felkavaró tartalmú színházi előadást mutatnak be a Műegyetemen. A szexuális zaklatás és erőszak veszélyeire hívja fel a figyelmet a kétszereplős darab, mely egy hétköznapi teázás analógiájára építi mondanivalóját. Az est egyik szervezője **Balla Esztella** doktorandusz-hallgató, akivel a fiatalokra leselkedő veszélyről beszélgettünk.

VARGA ÁGNES

Amikor megkerested a szerkesztőséget, az egyik első gondolat, ami megfogalmazódott bennem az volt, hogy veled is történt-e ilyen eset.

Gondoltam, hogy sokakban felmerül ez a kérdés. Szerencsére csak enyhébb zaklatással volt dolgom és a téma is komolyabb annál, minthogy egyéni sérelmekről beszéljünk. A szexuális zaklatás és erőszak egy olyan társadalmi probléma, ami nemtől, kortól vagy egzisztenciális helyzettől függetlenül bárkivel előfordulhat, és komoly kihatással lehet az áldozat későbbi életére. Fontos a megelőzés, és ugyanolyan fontos az is, hogy tisztában legyünk a fogalmak jelentésével. Fogadjuk el, hogy mindannyian veszélyeztetettek vagyunk, tudjuk, hogy hogyan kell viselkedni, hogyan tudunk segíteni és kitől számíthatunk tanácsra. Az egyetemeken bemutatott, valós történeteket feldolgozó színdarabban játékos, ám diskurzusra sarkalló formában szeretnénk figyelmet adni a témának.

Mi számít zaklatásnak, és mikortól beszélünk már erőszakról?

Zaklatás minden olyan romantikus vagy szexuális tartalmú közeledés, megnyilvánulás, ami sértő, zavaró számunkra. Ez lehet szóbeli, például nem kívánt bók; lehet testi, például érintés vagy közeledés; és vizuális, például ha valaki pornográf tartalmú képeket mutat. Lehet pszichológiai, amikor valaki tolakodóan udvarol, vagy ha akarata ellenére szexuális tartalmú játékokra sarkall valakit úgy, hogy „cikinek” állítja be, ha az áldozat kimarad. Ugyanúgy zaklatásnak számít az is, ha egy szexuális

cselekményért cserébe felkínálnak valamit, például egy oktató jobb osztályzatot ad a diákjának, vagy ha a főnök kirúgással fenyegeti az alkalmazottját.

A szexuális erőszak durvább fajtája a bántalmazásnak, bűncselekménynek számít. Az áldozatot olyan szexuális tevékenységbe vonják be, amelybe nem egyezett bele. Ez megtörténhet egy randevű alkalmával, egy párkapcsolatban vagy akár gyermekkel szembeni visszaélés közben. Bármelyikről is legyen szó, az elkövető általában fenyeget, zsarol, visszaél a tekintélyével vagy a testi erejével, manipulálhatja az áldozatát, és olyan cselekedetekre kényszeríti vagy hajt végre, amelyekbe az áldozat nem egyezett bele.

Vagyis egy nőnek tudnia kell „nemet” mondani?

Ez az egyik leghatásosabb módja, hogy megelőzzük az erőszakot. Mindenkinek joga van visszautasítani a kezdeményezést, és csak olyan tevékenységben részt vennie, amire vágyik, ami örömet okoz számára, és amit szabad akaratából, teljes tudatában hozott meg. Itt jön képbe a másik oldal is: ha nem vagyunk biztosak abban, hogy a partnerünk is akarja a játékot, az együttlétet, inkább álljunk le. Tévhit, hogy például a lányok biztosan csak kéretik magukat, amikor nemet mondanak egy randevűra. Lehet ez is egy eszköze a női praktikának, ám a nők képesek eldönteni, hogy érdekl-e őket a másik személy szexuális közeledése vagy sem, és így adja egyértelműen a másik fél tudomására, hogy ellenzi a férfi közeledését.

Nálunk is történt már hasonló a Műegyetemen, ám szerencsére nem fajult el a dolog. Néhány évvel ezelőtt történt, hogy több lány összefogott és közösen jelentették fel az intézménynél és a hallgatói képviseletnél a zaklatójukat, aki követte a lányokat és képeket készített róluk a beleegyezésük nélkül.

Csak nők lehetnek áldozatok?

Ez is egy élen élő tévhit. Tény, hogy a gyengébb nem kiszolgáltatottabb, ám a férfiakat vagy fiúkat is érheti nemi erőszak a koruktól, a termetüktől, a vallási, a nemi hovatartozásuktól vagy a bőrszíntől függetlenül. Ez számukra is ugyanolyan rossz érzés, mint egy nőnek, a férfiakon is eluralkodhat a rettegés, a kétségbeesés és a tehetetlenség érzése.

Tévhit az is, hogy csak sötétben, sükátorban és a pillanat hevében erőszakolhatnak meg valakit. Az ilyen cselekmények közel 80%-át előre „megtervezik”, és többségük az áldozat számára jól ismert helyen, például az otthonában történik meg. Gyakori a házasságon belüli erőszak, amikor az áldozat számára jól ismert fél követ el bűncselekményt. A fiatal

Fotó: Fejes Bence

nők mellett áldozattá válhatnak az idősebbek, a kisgyermek, sőt, még csecsemők is.

Milyen veszélyek fenyegetnek minket, egyetemista korosztályt?

Fiatalok vagyunk, és egy olyan életkorban élünk, amikor többségünk rendszeresen jár szórakozóhelyekre, koncertekre kisebb, nagyobb társaságban. Ilyen alkalmakkor a tizenéves és fiatal felnőtt korosztály tagjainak körében a leggyakoribb a randierőszak. Ilyenkor az elkövető drogokat használhat, amelyek tehetetlenné teszik, lebénítják az áldozatokat. Gyakori randidrog lehet a rohypnol, a ketamin vagy a gamma-hidroxibutirát (GHB), melyek szintelen, szagtalan anyagok, és általában az italokba csempészik bele. Ám nem csak ezek a randidrogok lehetnek veszélyesek, egyéb drogok vagy a túlzott mértékű alkohol is okozhat bódultságot, kontrollvesztést és csökkenti a védekezőképességet. Fontos megjegyezni, hogy zaklatás, erőszak nem feltétlenül szórakozóhelyhez kötött, egy házibuliban vagy egyetemi összejövetelen is oda kell figyelniük.

Hogyan lehet megelőzni, elkerülni a bajt?

Fontos, hogy ismerjük a saját határainkat, tartsuk a mértéket. Lehetőség szerint figyeljük a saját italunkat, ám ha huzamosabb ideig felügyelet nélkül hagyunk valahol, inkább ne igyunk meg, hiszen a randidrogok íz, szín vagy szag alapján sem különböztethetők meg. Vegyük észre azt is, ha valaki sorra veszi másoknak az innivalót. Utasítsuk vissza az ilyen meghívásokat, főleg, ha idegentől érkezik. Ha

lehet, a lányok csapatosan közlekedjenek, és a társaság tagjai tudjanak róla, hogy éppen mit csinálnak, hol vannak a társaik. Erőszakosan közeledő féllal szemben legyünk határozottak, kategorikusak, és ha a helyzet megkívánja, csapjunk „jelenetet” és keltsünk feltűnést. Nem kell jónak és türelmesnek lenni egy számunkra idegen, esetleg agresszív emberrel, akinek semmivel nem tartozunk azért, amiért meghívott egy italra.

Mit kell tenni, ha mégis megtörténik a baj?

Mindenkinek joga van a védelemhez, az igazságszolgáltatáshoz és a támogatáshoz egy ilyen traumában, melynek következtében az áldozat gyakran azt érzi, hogy elvesztette a kontrollt az élete és a sorsa felett. Fontos, hogy még ilyen nehéz helyzetben is tudatosítsa magát az áldozat, hogy nem felelős azért, ami történt, amit tettek vele. Senkinek sincs joga ilyet tenni egy másik emberrel, legyen szó egy idegenről, egy ismerősről, a házastársról vagy a szülőről.

Ha megtörténik az erőszak, elsőként keressünk egy biztonságos helyet. Az áldozat nagyon nehéz helyzetben van ilyenkor, ám fontos, hogy lehetőség szerint ne zuhanyozzon le, ne mossa meg a fogát, ne menjen el a WC-re, és ne is öltözzön át, mert így fontos bizonyítékokat őrizhet meg a bűncselekményről. Fel kell keresnie egy igazságügyi orvos szakértőt, mert a bíróság csak az ő szakvéleményét fogadja el bizonyítékként, a nőgyógyász dokumentációját csak kisebb bizonyító erejű okiratként. A rendőrség vagy a mentők segítenek abban, hogy hogyan lehet felkeresni egy ilyen

szakembert, akiknek az elérhetőségei az Igazságügyi Minisztérium honlapján is megtalálhatóak.

Mi történik az orvosnál?

Az igazságügyi szakértő elsőként megállapítja az áldozatról, hogy mennyire súlyosak a sérülései. Gyakran előfordul ugyanis, hogy sokkos állapotban a sértett nem érez fájdalmat. Megállapítja azt is, hogy kapott-e szexuális úton terjedő betegséget (HIV, szifilisz, ill. nőknek 72 órás esemény utáni tablettát ír fel). Ezen túl az igazságügyi szakértő rögzíti a bizonyítékokat, melyek a mindennapi tevékenység során gyorsan elveszhetnek: képeket készít, kenetet vesz, rögzíti az írásbeli vallomást; és segít az áldozatnak visszanyerni a teste feletti kontrollt. A fizikai sérülések mellett a lelki trauma feldolgozásában a sértett pszichológus szakértő támogatását is kérheti. Az áldozatok gyakran éreznek szégyent, dühöt, sokkot, tehetetlenséget, félelmet, nincs jövőképük, félnek a későbbi szexuális együttlétektől, szorongnak, de előfordul olyan is, hogy keresik a veszélyes szituációkat, melyben újra a kontroll képességét igyekeznek felfedezni.

A család, a barátok hogyan segíthetnek?

Tisztelettel és türelemmel kell viseltetni iránta. Az áldozat ilyenkor zaklatott lelki állapotban van, hajlamos meggondolatlanságokat mondani, tenni, ám ekkor is a támogatásunkról kell biztosítanunk őt. Tudatosítanunk kell benne, hogy nem követett el hibát. Az, ami vele történt, nem azért volt, mert kirívóan öltözködött, helytelenül viselkedett, esetleg túlságosan felhívta magára a figyelmet. Segítenünk kell abban, hogy mielőbb visszaszerezze az irányítást a saját élete felett. Előfordulhat az is, hogy az áldozat álmatlanságban szenved, és állandó kényszert érez arra, hogy iskolát, lakhelyet vagy munkahelyet váltson. Segítsünk abban, hogy hite megerősödjön önmagában. Hagyjuk önállóan dönteni, és még véletlenül se beszéljük rá, hogy feljelentést tegyen, vagy éppen ne tegyen a bűncselekményről. Ezek mellett fontos az is, hogy ügyeljünk a saját érzéseinkre azért, hogy a részvét, a sajnálat, és esetlegesen a bosszúállás gondolata ne emésszen fel minket és ezzel ne terheljünk másokat, legfőképp ne a stabilitásra és biztonságra vágyó áldozatot.

NANE – Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület

1994-ben jött létre azzal a céllal, hogy a nők és a gyermekek ellen elkövetett erőszakkal szemben lépjen fel. Az egyesület egyéni, közösségi és társadalmi szinten működik. Fő tevékenysége a segítségnyújtás. A szervezet munkatársai és önkéntesei segélyvonalakat tartanak fenn a családon belüli és a párkapcsolati erőszak felnőtt és gyermek áldozatai számára. A NANE e mellett prevenció előadásokat is tart, közösségi megmozdulásokat és programokat szervez, a zaklatás és erőszak elleni cselekményekkel kapcsolatos veszélyekre hívja fel a figyelmet, és bűncselekmény bekövetkezés esetén segít az áldozatoknak a trauma feldolgozásában.

Megkérdeztük

Milyen BME-s rendezvényeken szoktál részt venni?

Ayhan Dániel

Mindig részt veszek a Gépészkar Napokon, a Slipen. Nagyon tetszetek az ottani programok, a Paddy and the Rats volt eddig a legjobb. Mindig nagy élmény számomra ez a rendezvénysorozat. Az Állásbörzére is rendszeresen járok, de idén sajnos nem sikerült eljutnom. Más rendezvényt nem igazán ismerek.

Nagy Anna

A Slipet minden évben meglátogatom, és úgy látom, hogy egyre színvonalasabbá válik. Az Egyetemi Napokra is rendszeresen járok, és még nem csalódtam benne, teljesen elégedett vagyok vele. A programok, koncertek is jók, és emellett hallgatóbarát árai vannak. A Whitefülön szoktam még részt venni. Leginkább attól függ a megítélés ezekkel kapcsolatban, hogy kiket hívnak előadóknak.

Turcsik Réka

Én inkább a szórakoztató, zenés programokat kedvelem az egyetemi rendezvények közül úgy, mint a Kari vagy Egyetemi Napokat, vagy a Kolimpiát. De részt vettem már szakkollégiumi programokon is. A Műegyetemi Állásbörzére az óráim miatt eddig még nem tudtam kilátogatni, pedig érzem azt, hogy szükségem lenne rá, ha majd jó gyakorlati helyet szeretnék találni magamnak.

Szabó Kristóf

A Regattára rendszeresen ki szoktam látogatni. Az Egyetemi Napokon is mindig ott vagyok. Szívesen részt veszek az egyetemi és kari sportnapokon is, csak a tanárok szabadnapként tekintenek rájuk, és nem veszik figyelembe, hogy a sportnap közben nem tudunk az órákra készülni. Gólyabálon is voltam kétszer-háromszor, de nem annyira az én világom. Az Állásbörzére is kinéztem, de mint építész nem igazán találtam nekem való lehetőségeket.

Józsa Máté

Sok egyetemi rendezvényen részt vettem már. Az Egyetemi Napokon és a Dunai Regattán is voltam. Sportrendezvényekre, kézilabdameccsekre elég gyakran járok. Megnéztem az Műegyetemi Állásbörzét is. Idén sajnos a Gépészkar Napokra nem jutottam el, de jövőre mindenképp szeretnék azon is részt venni.

Csatai Döme

A Kari Napokon voltam tavaly, de igazából csak a Paddy and the Rats miatt. Egy sportnapon is részt vettem, de az iskolai kötelezettségek miatt nincs időm rendszeresen kihasználni az ilyen napok lehetőségeit. Más rendezvényeken nem szoktam részt venni. Elégé összetartó gyerekkori társaságom van, és inkább velük töltöm a szabadidőmet, így nem is figyelem az egyetemi rendezvényeket.

Boldog Regő Bence

A legemlékezetesebb BME-rendezvény számomra a gólyabál volt. A Slipen is részt vettem, de a beadandók és a zárthelyik miatt csak egy napot engedhettem meg magamnak. Az Egyetemi Napokon is voltam, és jövőre szeretnék az Állásbörzére is elmenni.

Bartus Ádám

Az Egyetemi Napokon a fellépőket nagyon jól válogatták össze, sok koncertet meglátogattam. A szervezéssel is elégedett voltam, meg persze az egésznek a hangulata is jó volt. A BME Állásbörzéről már hallottam, de még nem jutottam el rá. Egyes kari rendezvényeken is részt veszek, amiknek megvan a maguk kis szűk körű sajátos közege, társasága. A gólyatábor viszont furcsa volt a biztonsági őrökkel. Nem ölte meg a hangulatot, csak mindenki számára szokatlan volt.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VARNYU ILDIKÓ

FOTÓ: DOBÓ DIÁNA

Nézőpont

Rádai Zita

Kártyakérdés

Különbözőek vagyunk, sokféleképpen, más napi rutin szerint éljük napjainkat, más szabadidős tevékenységek kötnek le minket. Egy dolgot azonban napi szinten mindannyian megteszünk: pénzt köl-tünk. Azonban nem mindegy, hogy milyen formában!

Évszázadunk arról szól, hogy a technika vívmányainak segítségével megpróbáljuk leegyszerűsíteni az életünket. A gyors, praktikus megoldások korát éljük, és nincs is ezzel semmi probléma. A mindennapi ügyintézés is szeretnénk minél előbb letudni, amit a bankkártya használata nagyban megkönnyít. A kasszánál állva nem kell hosszú percekig a pénztárcánkban kotorászni, számolgatni az aprót, ezáltal a vásárlás gyorsabbá, gördülékenyebbé válik, és a sorban mögöttünk állóknak sem tesszük próbára a türelmét. Az érintéses fizetésre alkalmas eszközökkel a művelet ráadásul csupán pár másodpercebe telik. Nem vagyunk a táskánkban lapuló összeghez kötve, nem fogyunk ki olyan gyorsan az anyagi javakból. Nem szükséges sok készpénzt tartani magunknál, így nyugodtabban sétálhatunk a nagyvárosok utcáin. Ha mégis lába kélne a kártyánk-nak, könnyen letiltható, így biztonságban tudhatjuk megspórolt vagyónkat. Azonban a kérdés gazdasági vonatkozásai mellett nem mehetünk el szó nélkül. A

meglévő bankjegyállomány karbantartása, szállítása és tárolása mintegy 388 milliárd forint társadalmi költséget jelent hazánkban évente. Egy készpénzmentes világban ez az összeg a felére csökkenne. A műanyag fizetőeszköz használata kétségkívül kényelmes és gyors, viszont a statisztikák szerint, aki kártyával egyenlíti ki vásárlását, akár 20-30%-kal hajlamosabb költeni, mint aki saját szemével győződik meg a nála lévő bankjegyek fogyásáról. A megnövekedett költsékezés persze a gazdaságnak kedvező, a magasabb GDP-nek köszönhetően végül még azok is több pénzhez juthatnak bérük révén, akik a nagyobb kiadásért felelősek. Úgy tűnik, meglehetősen kényelmesek és türelmetlenek vagyunk, mivel a kártyás fizetések száma évről évre növekszik, aminek kétség kívül megvannak az előnyei is. Ha azonban az egyéni érdekeket nézzük, aki spórolni szeretne, jobban teszi, ha továbbra is a pénztárcájába nyúl, vagy más megoldást keres a kiadásai mérséklésére.

Felkavaró tartalom!

A tea és a szex két tök különböző dolog. De egyvalami közös bennük...

BME K épület 172 május 26. 18h

Színházi előadás egy felvonásban

Szereplők: Bánki Gergely és Sipos Vera

www.nane.hu/kerszteam

EGYETEMI HALLGATÓI KÉPVISELET

norway grants

Civil városfejlesztés terepén

A város mindenkéért, mindenki a városért

Kreatív érdeklődése az építészet irányába sodorta, végül a várostervezésben találta meg hivatását. 2010-ig főépítésként a fővárosi fejlesztések irányításáért is felelt, majd az általános bizalmatlanság és a kezdeményezéseket ellehetetlenítő bürokrácia miatt lemondott tisztességéről. Az azóta eltelt időszakról, aktualitásokról és a jövő mérnökei előtt álló kihívásokról kérdeztük **Beleznay Éva** építész-urbanistát.

BÁRKOVICS GERGŐ

Lemondásakor kelt nyílt levelében úgy fogalmazott, hogy „hatékonyabb keretek között” szeretne tenni Budapestért. Elég hatékony-nak bizonyultak a civil szféra nyújtotta lehetőségek?

Hatékonyság alatt azt értem, hogy nemcsak készitünk, hanem meg is valósítunk terveket. Ebben az értelemben a projektrendszer legkevésbé hatékony működési formája a civil szervezet, viszont fontos szerepe van a közgondolkodás befolyásolásában. A HuGBC egyesület, amelynek alelnöke vagyok, a környezettudatosság formálásával szeretne hozzájárulni a közjóhoz. Az építőiparban érdekelt cégeket és intézményeket tűztük ki célcsoportnak, de önkormányzatok részére is készitünk javaslatcsomagokat, sőt kezdeményezéseinkkel a lakosságot is szeretnénk közelebb hozni ehhez a szemlélethez. Minden évben a Zöld Építészet Hetén rendezzük meg Green walk névre keresztelt programunkat. Ennek keretében a korszerű, környezetkímélő épületek megnyitják kapuikat a látogatók előtt; vezetett programokra lehet jelentkezni, melyek során megmutatjuk, hogy az adott épületben az energiahatékonyság, az ésszerű vízhasználat, a szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás terén milyen megoldásokat alkalmaztak, és milyen eredményeket értek

el. Ipari létesítmények bemutatására is szoktunk sétákat szervezni. Ilyen például a soroksári Organica szennyvíztisztító, amely magyar szabadság alapján, sokkal hatékonyabban, organikus rendszerben valósítja meg a szennyezések eltávolítását a vízből. Az egyesületi munkán kívül gyerekeknek szóló építészeti-városismereti táborokat is szoktam vezetni. Fontosnak tartom, hogy az ökológiai látásmód már fiatal korban kialakuljon.

Melyek a korszerű városfejlesztés és építészet fő irányai, és ezek milyen feladatokat jelölnek ki a jövő mérnökei számára?

A mérnöki feladatok kijelölésénél elsődleges szempont a környezet-tudatosság, annak minden ágával. Az épületek tervezése, megvalósítása, illetve ipari technológiák kidolgozása során az erőforrások felhasználását racionális alapokra kell helyezni, és olyan műszaki megoldásokat találni, amelyek nem merítik ki a készleteinket. Magyarországon az innovációs készség megvan, viszont ennek a jogi és pénzügyi támogatása néha mintha hiányozna. Ettől függetlenül, rengeteg kiaknázatlan lehetőség kínálkozik még ezen a területen. Példaként említeném a beltéri levegő minőségének fontosságát. A mai kutatások számszerűsítve is kimutatják, hogy az energiahatékonyság, az anyaghasználat és vízhasználat mellett a beltéri levegő minőségének javítása is gazdasági hasznot hoz. Egy jól megvilágított munkahelyi vagy akár iskolai környezet, amelyben a megfelelő oxigéncsere is biztosított azt eredményezi, hogy az ott dolgozók, illetve tanulók hatékonyabban tudják a munkájukat végezni, és kevesebbet hiányoznak egészségügyi okok miatt. Ma már a céges bérlők kimondottan olyan irodaházakat keresnek, amelyekben a belső környezeti feltételek kedvezőek. Épületgépészetileg fontos, hogy a létesítményekbe olyan rendszere-

Fotó: Dobó Diána

Újépítésű házaknál a környezeti szempontok a tervezés alapját képezik. Mi a helyzet a korszerűsítésre szoruló elavult épületállománnyal, mint például a pesti belvárosi tömbök?

Egy városnak tisztelnie kell az örökségét. A leromlott állapotú épületek kicserélése azonban nem jelenthet gondot, ha azok pozitív értéket már nem adnak környezetükhöz. Azonban egy épület-együttes nem csak múltja miatt, hanem fizikai valójában is értéket képvisel, lebontásával hulladék keletkezik, amelynek kezeléséről szintén gondoskodni kell. A

berendezés racionális felhasználása is egy megoldandó probléma. Ebben a tekintetben magasra tették a mércét az Eiffel palota beruházói és fejlesztői, akik nagyon határozott környezettudatossági célok mentén valósították meg az épület rehabilitációját. Jó példa lehet még a Dorottya udvar is. Egy jó építészeti koncepcióval, ami a régi szerkezetet megtartotta, tökéletesen működő modern irodaházat hozott létre a fejlesztő és műszaki szakmai csapata. Ebbe az irányba haladnak a minősítő rendszerek is: először is fel kell térképezni, hogy mi az, ami érték vagy újrahasznosítható, és ezek alapján lehet a döntéseket megfogalmazni.

A társasházak épületgépészeti megújításával kapcsolatban le kell szögezni, hogy maguk az alaprendszerek elég sajátos adottságúak. Minden társasházban van egy belső lichthof, ahova a korszerű szellőző-rendszerek beépíthetők, vagy akár egy távfűtéses-távhűtéses rendszerrel kiszolgálhatók lennének. Persze gazdasági kockázatot jelent, hogy nem tudom, hány ház fog csatlakozni a korszerűsítési programhoz, és emiatt lassabb ennek a megvalósulása. Mindenesetre a leendő mérnököknek elég sok lehetőséget teremt a házakat ellátó és a megújuló energiákra építő fűtés-rendszerek tervezése. Különleges tulajdonsága a fővárosnak, hogy állandó mennyiségű földhő áll rendelkezésére, ami geotermikus energiaként hasznosítható. Talán

ez is egy jobban kiaknázandó út a jövőben.

A Budai Vár és a Városliget átalakítását megelőző társadalmi és szakmai egyeztetések elmaradása miatt sokan kritikával illetik a kormányt. Ön milyen szemmel tekint ezekre a beruházásokra?

Mindkét esetben igaz, hogy a szakmai döntéseket a hozzáértők bevonása nélkül hozzák meg. Ez nem helyes. Minden nagyobb európai város a saját stratégiáját egy többéves konzultációs folyamatban alapozza meg. Nyilvánvalóan egy nagyobb közösség tekintetében nem lehet minden egyéni érdeket maximálisan kielégíteni, viszont az egészséges vita vagy alapos igényfelmérés, konfliktuselemzés, társadalmi és gazdasági helyzetkép alapvetően szükséges ahhoz, hogy utána olyan terv szülessen, ami a köz érdekét szolgálja.

A Hauszmann-terv és a Liget Budapest projekt is alapvetően hibás koncepcióra épül. A Várnegyednek a lakosságot szolgáló kulturális térnek kell lennie. Ha kormányzati negyednek csinálunk belőle, akkor elveszik az a közhasznú funkció, amelynek köszönhetően az emberek be tudtak menni ezekbe az épületegyüttesekbe. A Városliget kapcsán felmerül a kérdés, hogy miért egy kétszáz éves közparkból kell múzeumi negyednek csinálni. A növényi állományt kellene karbantartani és a zöld területeket növelni. Vitán felül áll, hogy a Budai Vár és a Városliget is rehabilitációra szorul, de ez nem szükségszerűen jár együtt rendeltetésük módosításával.

Mondana olyan sikeres városfejlesztési példát, amely minta lehet Budapest számára is?

A kedvenc példám Barcelona, ahol a polgármester és a főépítész a társadalmi és környezeti érdekeknek valamint a gazdasági megvalósíthatóságnak az összhangját jól tudta biztosítani javaslataival. A város nem az épületeket és az építészetet akarja szabályozni, hanem az infrastruktúrát, ami olyan minőségben és olyan szolgáltatást biztosít, hogy az ingatlanbefektetők nem az agglomerációban, hanem a városon belül építenek. A közmű-alagutakban például egy központi fűtés-hűtés rendszert alakítottak ki, amire olcsóbban lehet csatlakozni, mint ha saját hálózatokat építenének ki. Emellett van egy pneumatikus elven működő szelektív hulladékgyűjtő vezetékszer is, amelyen keresztül a szemét a hulladékfeldolgozóhoz jut. Tehát egy városfejlesztési tanácsadó csapat nagyon fontos eszköze lehet a döntéshozóknak. Ennek az igényét hiányolom a mai politikában. Minden politikusnak üzenem, hogy ők járnak jól, ha a szakmai véleményekre hallgatnak.

Olimpiát még nem rendeztek ekkora káoszban

A riói nyári játékok botrányai

A brazil elnököt megbuktatták, a legnagyobb állami vállalat milliárd dolláros korrupciós ügyben érintett, közben a gazdaság zuhanórepülésben van, és egyre többen fertőződnek meg a Zika-vírussal. Az olimpia vízi sportjainak helyszíne szennyezett, a létesítmények drágák, és az építkezésel csúszásban vannak. Ha szerencséje van Brazíliának, a teljes összeomlás csak az idei riói nyári játékok után következik be.

SÁNDOR KRISZTIÁN

Azok, akik látták a brazil válogatott meccsét a 2014-es hazai rendezésű futball-világajnokság elődöntőjében – tehát nagyjából minden brazil és még százezer –, sosem fogja elfelejteni. A mérkőzésen nem csak a teljesen ötletelen és taktika nélküli seleção mondott csődöt, és szenvedett történelmi 7–1-es vereséget a szervezett és hatékony németektől, a jelentősége jóval túlmutatott a focin. Szimbolikus végét jelentette a modern brazil aranykornak és az elmúlt évtized gazdasági csodájának. Persze mindkettőnek megvoltak az előjelei – a végső győzelemre is esélyesnek tartott válogatott elég gyenge játékkal jutott el az elődöntőig, a világajnokság közben pedig rendszeresen tüntettek a romló gazdaság és a drága stadionok miatt –, de az emberek ekkor szembesültek azzal, hogy a felemelkedésnek vége, és sötétebb idők jönnek. Ennek a felemelkedésnek ugyanaz a Luiz Inácio da Silva, ismertebb nevén csak Lula, volt a főszereplője, mint Brazília valaha volt legnagyobb korrupciós botrányának.

Cipópucolóból nemzeti hős
Lula 2003 és 2011 között volt Brazília elnöke a Munkások Pártja vezetőjeként, óriási népszerűségnek örvendett, életútja latin-amerikai

mesékbe illő. Igazi „nép gyermeke”: szegény családba született, oktatást alig kapott, 12 éves korában már cipópucolóként dolgozott Sao Paulo utcáin, majd autógyárban kemény fizikai munkásként, ahol elvesztette az egyik ujját. Ekkor kezdett el érdeklődni a szakszervezeti mozgalmak iránt, ahol később vezető is lett, hogy aztán 1980-ban,

láztak a Petrobras építkezéseinél, a Petrobras bizonyos vezetői szemet hunytak, és engedték, hogy sokszoros árat kérjenek a kivitelezők, hogy aztán az építőipari vezetők az extraprofitból megvesztegesék a kiválasztott embereket az energiavállalatban, amiben, mivel tulajdonrésze van az államnak, a kormány nevezheti ki a vezetőket,

hogy kinek az agyszüleménye ez a hatalmas vesztegetési hullám, de a szálak a politika legmagasabb szintjéig érhetnek.

2016 márciusában Lulát is meglátogatta a brazil rendőrség, átkutatták a házát, kihallgatták, és a rendőrség szerint bizonyítékuk van rá, hogy részt vett a buliban. Már alig akad olyan brazil, aki elhinné, hogy az

Illusztráció: Dobó Diána

még a katonai diktatúra idején, társaival megalapítsa a Partido dos Trabalhadores (PT), a Munkások Pártját, mely jelenleg is kormányon van. Hatalomra kerülve a 2000-es években nagyszabású szociális programot indított, aminek köszönhetően milliók emelkedtek ki a szegénysorból – a leghíresebb talán a Bolsa Familia, amivel készpénzt kaptak a legszegényebbek, ha rendszeresen járaták iskolába a gyerekeiket. A társadalmi egyenlőtlenség csökkent, közben a gazdaság hasított, az emberek érezhetően jobban éltek. Lula nemzeti hősként, a gazdasági érdekcsoportokkal szemben a szegények védelmezőjeként adta át a hatalmat 2011-ben kiszemelt utódjának, Dilma Rousseffnek.

Elvesztette közpénz jellegét

Csak hogy mint kiderült, ezzel párhuzamosan egy emberi ésszel felfoghatatlan, 5 milliárd dolláros (1400 milliárd forint) állami korrupciós gépezet épült fel a kormánypárti politikusok, építőipari vállalatok és az állami olajcég, a Petrobras részvételével. A séma valahogy így nézett ki: az építőipari vállalatok vezetői egymással kartellezve összehangolták árajánlataikat, és rendszeresen túlszám-

akik aztán hálájuk jeléül visszacsorgatnak a politikusoknak és a pártnak.

A New York Times forrásai szerint a csúszópénzeket ruhákba rejtett pénzkötegekben adták át, vagy pedig olyan drága ajándékok formájában, mint Rolex órák, autók, helikopterek vagy luxusprostitúáltak.

Eddig több mint 90, a brazil politikai és gazdasági élet elitjéhez

”

Eddig több mint 90, a brazil politikai és gazdasági élet elitjéhez tartozó embert ítélték el, köztük Marcelo Odebrechtet, a legnagyobb dél-amerikai építőipari cég vezetőjét.

tartozó embert ítélték el, köztük Marcelo Odebrechtet, a legnagyobb dél-amerikai építőipari cég vezetőjét és az ország egyik leggazdagabb emberét, 19 év börtönre. Arról nincs egyelőre információ,

ország akkori elnökeként ne tudott volna egy olyan éveken át tartó lopásról, amiben a legnagyobb állami céget fejték meg, és a lopott pénzből annak a pártnak is jutott, aminek ő az elnöke és alapítója.

Ahogy szorult a hurok a volt elnök körül, az utódja, Dilma Rousseff bevette a kormányába kabinetfőnökként, hogy a mentelmi joga megakassza a további nyomozást ellene. Ez a terv végül megghiúsult, de arra elég volt, hogy elege legyen a braziloknak az egész korrupciós kormányból, és a nagyvárosokban több százezren követelik Dilma lemondását. Lula, aki visszavonulásakor a világ egyik legkedveltebb elnöke volt 79%-os népszerűségi indexszel, búcsút mondhat a dédelgetett visszatérésének a 2018-as elnökválasztásra. Dilmát, aki már 2014-ben is csak szűken tudta megtartani elnökségét a választáson, és mostanra a népszerűségi mutatója 10%-ra zuhant, saját kormánya bukathatja meg bizalmatlansági indítvánnyal.

A botrány egyben a párt vezetését is okozhatja, hiszen egész létezését arra alapozta, hogy a szegényeket védi a gazdagokkal szemben, ez pedig nem túl hiteles úgy, hogy luxusórák és prostitúáltak mentek kézzől kézre politikusaik és üzletemberek között.

Rest in BRICS

A korrupciós politikusoknak még szerencséjük sincs, hiszen ez a botrány lehet, nem ütött volna akkorát, ha a gazdaság továbbra is szárnyalna, mint ahogy a 2000-es években tette. Ekkor terjedt el a BRICS betűszó is, mely a feltörekvő gazdasági nagyhatalmakat jelölte, benne B, mint Brazíliával. A világválságot egész könnyen átvészelő ország 2010-ben még szinte kínai mértékű, 7,5%-os GDP-növekedést produkált, csak hogy ezt leginkább az olyan nyersanyagok magas világpiaci árának köszönhette, mint a kőolaj, szója és vasérc, amit exportra termelt ki. Azonban ahogy beszádkadt az olajár, 2014-ben már stagnált a gazdaság, 2015-ben 3,8%-kal csökkent, és idén is hasonlóra lehet számítani.

Hogy tetézzé a bajt, Dilma nagyszabású költségekbe fogott, elszállt az államadósság, miközben az infláció is 10% közelébe szökött, a reálbérek csökkentek, és a munkanélküliség gyorsan növekedett. Latin-Amerika legnagyobb gazdasága és volt „bezzeg-gyereke” olyan zsákutcába futott, amiből tehetséges politikusokkal is évekbe telne, mire kikecmereg, de jelenleg teljes a káosz: Dilma bukása esetén (*lapzártánk után, május 12-én a szenátus felfüggesztette Dilma Rousseff brazil elnököt a szerk.*) a sorban következő elnökhelyettes és házelnök ellen is nyomoznak. Alig két és fél hónapon belül Brazília ebben a formában fut neki a nyári olimpiának.

Cél a tisztas helytállás

Amikor 2009-ben illetve 2007-ben elnyerték a rendezést, a riói játékok és a focivébe volt hivatott arra, hogy a brazil felemelkedés szimbóluma legyen, amikor még úgy tűnt, a szép, új világ sosem ér véget. Most inkább a korrupció és a felesleges költségek jelképévé vált: van olyan külön a vébére készült stadion, melyet jelenleg parkolóként használnak, hogy ne kihasználatlanul álljon. A riói építkezések is, ahogy két évvel ezelőtt a stadionok, az utolsó pillanatra lesznek készek, sokszor a tervezettnél drágábban, aminek egy részét hasonlóan nyeli el a korrupció, mint a Petrobras-botrány: az óceánparti Porto Maravilha projektnél a rendőrség azt a már említett Odebrecht-konglomerátumot gyanúsítja vesztegetéssel, melynek főnöke 19 éves börtönbüntetést kapott.

Az sem jó előjel, hogy közvetlenül az olimpia előtt mondott le a sportminiszter, majd az olimpia biztonságáért felelő rendvédelmi szervek főnöke is, akinek kulcsszerepe van abban, hogy a világszerte fokozódó terrorveszélyt távol tartsa Riótól. Ennek ellenére Brazíliának nincs más választása, mint fogcsikorgatva levelezni a játékokat a lehető legnagyobb rendben. Ha szerencséje van, a teljes összeomlás majd csak az olimpia után következik be. Ha az erőszakba forduló tüntetések vagy egy terrortámadás közül bármelyik megtörténik, azt az egész világ végig fogja követni.

Erősödik a radikális vonal

A szelek már jobbról fújnak

Úgy néz ki, hogy a baloldali politika leáldozóban van szerte Európában. Sorra erősödnek meg, és nyernek választásokat a radikálisabb pártok. De mi vezetett idáig, és pontosan mit is jelent az, hogy jobboldali politika? A legfontosabb kérdés pedig, hogy jó-e ez nekünk, és hogyan viszonyuljunk hozzá.

KULCSÁR DOROTTYA

Általában valamilyen jelentősebb esemény szükséges ahhoz, hogy a köz hangulata a szélsőségek irányába mozduljon el. Vesztes háború, előnytelen békeszerződések megkötése, területek elcsatolása, gazdasági válság, vagy ahogy napjainkban is látjuk, az ISIS és a háborúk elől menekülő emberek hada.

Az Európai Unió országai közül elsőként Magyarország jelezte, hogy lezárja a zöldhatárt a déli szakaszon. Toroczkai László, Ásotthalom polgármestere, korábbi MIÉP-es politikus, azóta Jobbik szimpatizáns, kezdte el legkorábban pedzegetni, hogy szükséges lenne egy fizikai akadály létrehozása a szerb és a horvát szakaszon. Ötletében a kormánypárt hamar meglátta a potenciált, és rájött arra, hogy hatalmas politikai tőke kovácsolható a megépítéséből, ezért beindult a propagandagé-

Fotó: Dobó Diána

nem méltónak nevezték. Azóta valahogy ezek a hangok annyira elhaltak, hogy az április 24-ei államfőválasztáson az Ausztriát 70 éve felváltva vagy koalícióban kormányzó SPÖ és ÖVP jelöltjei mindössze a szavazatok 20 százalékát tudták megszerezni. Sokan már a független és demokratikus ideológia halálát vizionálják, amit mi sem támaszt jobban alá, mint hogy az első helyen Norber Hofer, a szélsőjobboldali Szabadságpárt (FPÖ) színeiben induló jelölt végzett 35 százalékos körüli eredménnyel. A május végén esedékes második fordulóban így ő és a mögötte 15 százalékkal lemaradó Alexander Van der Bellen zöldpárti jelölt fog megküzdeni az

A Jog és Igazságosság (PIS) párt gyakorlatilag teljes uralom alá vonta Lengyelországot. Elnöke az a Jaroslaw Alexander Kaczynski, aki a repülőgép-szerencsétlenségben elhunyt néhai Lech Kaczynski ikertestvére. 2006 és 2007 között volt miniszterelnök, de az előrehozott választásokat elveszítette. Azóta a pártnak szenteli életét, és hátulról mozgatja a szálakat. A tavalyi év mozgalmas volt a lengyelek számára. Kezdődött a köztársasági elnökválasztással, amiből végül a PIS jelöltje, Andrzej Duda jött ki nyertesen. Kampánya során többször elismerően nyilatkozott Orbán Viktorról. Egyetértését fejezte ki a bankadóval és kereskedelmi láncok különadójával kapcsolatban. Mindez folytatódott az októberi parlamenti választásokkal, ahol a PIS ismét győzelmet aratott. Miniszterelnök-jelöltjük az azóta hivatalba lépett Beata Szydlo volt, aki Duda választási kampányát is vezette, és az utolsó pillanatban megfordította az eredményeket. Egyszerű szénbányász családból küzdötte fel magát a politikai elitbe, és meg is kezdte Lengyelország átalakítását. Az Alkotmánybíróság jogkörének megnyirbálása, a közmédia átalakítása, gyermekvállalási támogatás, terrorizmus elleni akciócsomag. Ismerősek ezek valahonnan? Egyébként Szydlo mögül Kaczynski tökéletesen tud irányítani.

Ahhoz, hogy megértsük a Szlovákiában jelenleg is uralkodó politikai káosz és radikalizálódás okát, érdemes visszatekin-tenünk 2004-re, amikor is Ivan Gasparovic megnyerte az államfőválasztást. 2002-ig a jobboldali populista nézeteket valló Néppárt – Demokratikus Szlovákiáért Mozgalom (HZDS) tagja volt. Az akkori kormány ellenfelei közé tartozott, emiatt választották meg. 2008-ban elutasította a korábban már megszavazott javaslatot, miszerint a kisebbségek nyelvén is szerepelhessenek településnevek a tankönyvekben. Visszaküldte,

tást is nyert, majd hárompárti koalíciót kötött Jan Slota Szlovák Nemzeti Pártjával (SNS) és a HZDS-szel, amelyek egyaránt szélsőjobboldali nézeteket vallanak. A szövetség miatt az Európai Szocialisták Pártja (EPS) fel is függesztette a SMER tagságát. Az első ciklus alatt újraírták a történelemkönyveket, és a hangsúlyt a nemzeti büszkeségre fektették. Az intézkedés nagy visszhangot váltott ki, kritizálói történelemhamisítást emlegettek. 2010-ben ismét választást nyert, de kormánytöbbséget biztosító koalíciós partnerek hiányában kénytelen volt ellenzékbe vonulni. Június 23-án Gasparovic felkérte Radicovát kormányalakításra, aki kellő támogatást szerzett, azonban kormánya 2011. október 12-én elbukta a bizalmatlansági szavazást. Így márciusra előrehozott voksolást írtak ki, amit a SMER abszolút többséggel meg is nyert. 2016 márciusában ismét az embereken volt a sor, hogy szavazzanak. Fico korábbi egyik kedvenc témáját, a magyarellenességet háttérbe szorítva inkább az Orbán Viktortól kölcsönvett menekültek betelepítésével való riogatást választotta a kampánya fő irányának. Ismét diadalmaskodott, de nem eléggé. Túl sok párt túl kicsi különbséggel jutott be a parlamentbe, így sokáig kérdésesnek tűnt, hogy egyáltalán sikerül-e bármilyen működőképesnek tekinthető egyezsége jutni. Végül négypárti koalíció jött létre, amit a kevésbé szkeptikusak csak viccesnek, mások pedig egész egyszerűen röhejesnek tartanak. Érdekesség, hogy a partnerek között felfedezhetjük az azóta vezetőt cserélt SNS-t is. Andrej Danko a párt radikális nézetein nem változtatott, csak a normákhoz igazodva új célpontot talált a menekültek és Brüsszel személyében.

A Visegrádi Négyek a nevükön kívül nem sok egyetértést mutatnak az elmúlt években. Az oroszukrán válság kezelése pedig még jobban eltávolította őket egymástól. A történelmi okok miatt Moszkvaellenes Lengyelország szilárdan kitart a szankciók mellett, míg a többiek inkább szkeptikusak. A menekültkérdés kezelése viszont teljesen új helyzetet teremtett, és látszólag egy véd- és dacsövetség van kialakulóban. A kormányon lévő pártok euroszeptikusak, és populista nézeteket vallanak, de mindenekeelőtt feltétel nélkül elutasítják a kötelező betelepítési kvótát, és a terrorizmusból belpolitikai tőkét kovácsolnak. A SMER választást nyert, a FIDESZ pedig visszazavazta a netadó miatt elveszített szavazóit. A nacionalizmus burjánzásnak indult. Külpolitikai tőkét elég nehéz is lenne nyerni, köszönhetően a közös teherviselés elutasításának.

A korábbi keleti blokk országa-ira mindig is jellemző volt, hogy a szélsőségek sokkal könnyebben tudnak teret nyerni maguknak, mint a hosszabb ideje független államokban. Éppen ezért nem mehetünk el szó nélkül amellett, ami Ausztriában történik. A szélirányok megváltozni látszanak, új éghajlatot teremtve Európában.

A jobb- és baloldal elnevezés

A jobb- és baloldal elnevezés eredetileg Franciaországból ered, ahol a Nemzeti Konventben az elnöktől jobbra foglaltak helyet a nemesi előjogokat támogató és a nagyobb változásokat elutasító képviselők. Ők voltak az ancien regime. Balra pedig a forradalmat pártoló és a monarchiát elítélő delegáltak. Azóta persze sok változás történt, de az ideológia alapja ugyanaz.

pezet. 2015. június 17-én megszűletett a döntés, július 6-án pedig az Országgyűlés módosította az államhatárról szóló törvényt, így minden akadály elhárult az építkezés elől.

Kezdetben nyugati szomszédaink hangosan elleneztek a munkálato- kat. Embertelennek és Európához

államfői székért. Az FPÖ jelenlegi pártelnöke, Heinz-Christian Strache, Hofer győzelme esetén jó eséllyel pályázhat a kancellári székre a 2018-ban esedékes választásokon. Ez egy teljesen új berendezkedést jelentene. A Standard újságírói Ausztriát már a következő Magyarországgént emlegetik.

”

Az Európai Unió országai közül elsőként Magyarország jelezte, hogy lezárja a zöldhatárt a déli szakaszon.

és javasolta, hogy ne szavazzák azt meg. 2009-ben újraválasztották, a későbbi kormányfőt, Iveta Radicovát győzte le.

Robert Fico akkor került fel először a nagy nevek közé, amikor korábbi pártjából kilépve megalapította az Irány-Szociáldemokrácia (SMER) nevezetű baloldali eszméket valló pártot. 2006-ban első ízben választ-

Megszűnhet a világméretű függés Közel a benzinmentesség

Egy brit szakértői csoport szerint akár tíz év alatt megszűnhet az energiaipar fosszilis üzemanyagoktól való világméretű függése. A friss tanulmány által becsült idő lényegesen rövidebb minden eddigi jóslatnál, ugyanakkor több tényező is azt támasztja alá, hogy alapos okunk van a szkepticizmusra.

BEDŐ BALÁZS

Válságok jönnek és mennek, de a benzin és a gázolaj valahogy mindig átvészeli a nehéz időszakokat. A gazdasági érdekek rendre felülírják a logikus lépéseket, ugyanis a globális felmelegedés bőrünkön is tapasztalható fenye-

Fotó: Dobó Diána

getése sem tudta jelentősen visszaszorítani a folyamatért leginkább felelős fosszilis üzemanyagok használatát. Egyes vélekedések szerint a teljes leállás gyakorlatilag kivitelezhetetlen. Mások úgy vélik, hogy ehhez akár egy egész évszázadra lenne szükség. G7 országok ugyan megállapodtak néhány évvel ezelőtt, hogy 2100-ig leállnak a fosszilis üzemanyagok használatával, ez a céldátum azonban vélhetően már túl késő lenne. Becslések-
től függetlenül állítható, hogy ha

továbbra is ilyen mennyiségben használjuk ezeket az energiahordozókat, az néhány évtized múlva már visszafordíthatatlan környezetkárosodással járhat. Egy új tanulmány nem kevesebbet állít, mint hogy tíz év alatt lecserélhetnénk a fosszilis üzemanyagokat. A tanulmány vezető szerzője Benjamin Sovacool, a Sussex Energy Group igazgatója szerint kiemelten fontos lenne eltávolodni a ma ismert globális energiapiaci rendszertől, és más alternatívák után nézni. A

korábbiakban említett becslések Sovacool szerint azért saccolják több évtizedre az átállás időtartamát, mert azok a korábbi források közötti átmenetek hosszait veszik alapul. Fáról szénre közel egy évszázadig tartott az átállás, míg az elektromosság elterjedése is beletelt közel hetven évbe. Ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy számos tényező megváltozott az azóta eltelt időben. Közhangosan hat, de tény, hogy a világ jelentősen felgyorsult, emellett pedig sokkal

könnyebben érvényesíthetők globális intézkedések, nincs meg a régi idők elszigetelt berendezkedése. Másrészt vannak sürgető tényezők, amik hatására ez a mostani folyamat felgyorsulhat, például a globális felmelegedés. A helyzet nem reménytelen, ugyanis számos lokális sikertörténet bizonyítja, hogy az átállás kivitelezhető. A kanadai Ontario tartomány a 2003 és 2014 között eltelt 11 év alatt teljesen felhagyott a szén mint energiahordozó használatával, pedig a tartomány energiaigényének huszonöt százalékát ebből fedezték. Indonéziában mindössze három év alatt a teljes lakosság kétharmad része áttért a petróleumról propán-bután üzemű kályhákra. Brazíliában hat évvel a Proalcool-program bevezetése után a helyi autók 90 százaléka etanolt használt. Franciaországban pedig 1970 és 1982 között 40 százalékra növekedett az atomenergia használata. A projektek közös pontja, hogy erős kormányzati támogatással valósultak meg. Különböző adókedvezmények, állami támogatások és technikai fejlesztések segítettek elő az átállási törekvéseket. Ezen felül a fogyasztói igények is megváltoztak, főleg a kormányzati ösztönző döntések hatására. Sovacool szerint a legnagyobb probléma, hogy míg az elektromos autók piaca részesí-
kerekre elérve egyre inkább lendületbe jön, a másik oldalt képviselő érdekek ennek az ellenkezőjét szeretnék elérni. Az sem elhanyagolható, hogy a fejlődő országokban egyelőre biztosan nem fognak tudni áttérni az elektromos áram használatára.

Hírek röviden

ZEITLER MÁTYÁS

Rangos nemzetközi díj

Egy magyarok által tervezett és gyártott különleges betonpad nyerte el az Architizer A+ Awards díjat, mely az egyik legjelentősebb építészeti és design elismerés a világon. Az eseményen válogatott tagokból álló, közel százfős szakmai zsűri ítéli oda az egyes címeket minden évben. Az idén köztéri bútor kategóriában egy magyar termék, a CROMA betonpad a legjobb öt termék közé jutott. A publikum azonban nem hagyta annyiban a dolgot, hiszen a szavazataik alapján a pad elnyerte az Architizer A+ Award Public Choice közönségsdíjat. A CROMA igazából nem egy egyszerű betonpad, hanem lényegében egy betonpadrendszer. Legnagyobb előnye, hogy az alkotóelemek

Fotó: Dobó Diána

variálhatóságuknak köszönhetően tetszés szerinti elrendezhetőek. A rendszer öt alapelemből áll, melyek sokféleképpen illeszthetők egymáshoz. A cég egy speciális, nagy szilárdságú finombetont is kifejlesztett hozzá, amely azon túl, hogy ellenálló az időjárás viszontagságaival szemben, lehetővé teszi az egészen finom felületek létrehozását is. A kellemes tapintású felszí-

nen egy saját tervezésű eljárással egyedi betongrafika helyezhető el.

Elkészült a távfűtés makettje

Nemrég mutatták be a nagyközönségnek a hosszas munkálatok eredményeként elkészült makettet, mely a távfűtés rendszerét örökíti meg. A FŐTÁV Zrt. megbízásából a tervezést és a kivitelezést is a BME hallgatói végezték. A program fő célja, hogy a vállalat szorosabban fűzze a kapcsolatot egyetemünkkel, hiszen fontos feladatokat szánnak a jövő mérnökeinek. A BME Gépész Szakkollégiuma és Energetikai Szakkollégiuma 2015-ben indította a projektet, melynek eredménye egy gyerekek számára is érthető bemutató lett. A makett játékos módon magyarázza el a távhőrendszer felépítését, működését és előnyeit. Az asztal a mechatronikai, a gépészeti, az energetikai és az építészeti szakterület együttműködésével, mintegy 1200

munkaóra befektetésével valósult meg. A legmodernebb technikákat alkalmazták, így a végeredmény magáért beszél. A 15 kilogrammos terepasztalon 150 ledfény világít meg több mint 150 darab 3D nyomtatott épületet. Tartalmaz továbbá két digitális képkeretet és 32 nyomógombot is. A makettet a tervek szerint általános és középiskolákban mutatják majd be, hogy a fiatalokkal is megismertessék a távfűtési rendszert.

Az ország legnagyobb naperóműve

Elkészült a hazánkban egyedülálló, 10 MW teljesítményű naperómű Pécsen. A sikeres próbaüzem után kereskedelmi használatba került a 4,2 milliárd eurós uniós támogatású, mintegy tízhektáros területen fekvő létesítmény. Az erőmű 38 ezer napelemből áll, melyet a kivitelezés csúcsidőszakában 260 technikus szerelt a helyére. A naperómű évente 10,115 millió kWh villamos

energia előállítására képes mindenfajta károsanyag-kibocsátás nélkül, minimális üzemeltetési költség mellett. Különlegessége, hogy a 10 megawatt beépített összkapacitás nyolc, egyenként 1,25 megawattos, modulszerűen összekapcsolt mezőből épül fel, melyek egymástól függetlenül is képesek működni. A beruházás eredményeként várhatóan évi 15 ezer tonnával csökken majd az ország széndioxid kibocsátása.

2016. május 17.

WWW.EHK.BME.HU

Oktatás, Juttatás, Pályázatok, Kollégium, Sport, Szabályzatok

www.facebook.com/bmeehk

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

www.ehk.bme.hu

MŰHELY

Divatos diéták

Mit érdemes (t)enni?

Az egészséges életmód és a táplálkozás egészségre gyakorolt hatásának előtérbe kerülésével egymás után jelennek meg az újabbnál újabb diétás formák, fogyókúrás módszerek. Hiába van az egyes irányzatoknak nagyszámú támogatója, attól még egyáltalán nem biztos, hogy hatékonyak is. A legtöbb életmódváltó program alapfeltétele a rendszeres mozgás, azonban ha emellé helytelen táplálkozás társul, könnyen elmaradhat a várt eredmény.

BENCSEK ILDIKÓ

Számos klinikai vizsgálat monitorozza a különböző diétás és testsúlycsökkentő módszerek hatékonyságát, illetve egészségre gyakorolt hatását. Mindezek

azért fontosak, mert a fogyókúrás módszerek rövid távú hatásai lehetnek ugyan látványosak, de a legtöbbnek a hosszú távú hatása nem ismert. Az alábbiakban

szükségletet és a tápanyagok (szénhidrát, fehérje, zsírok) megfelelő arányát. Mielőtt azonban elhatároznánk magunkat bármilyen módszer mellett, érdemes

Fotó: Baki Mihály

néhány olyan diétát mutatunk be, amelyek rendszeres mozgással kiegészítve valóban hatékonynak bizonyulhatnak.

Kezdők számára: méregtelenítés és kalóriaszámlálás

Minden diéta alapja, hogy pontosan meghatározzuk a napi kalória-

egy pár napos méregtelenítést is végezni. Az egyik leghatásosabb ilyen kúra során öt napon keresztül meghatározott gyümölcs- és zöldségleveket kell inni, amely mellett a napi 2-3 literes vízbevitel és rozsenyér fogyasztása szükséges. Ez a léböjtkúra hatékonyan felkészíti a szervezetet az életmódváltásra és a rendszeres mozgásra.

Kezdő diétázók látványos eredményt érhetnek el az ún. szénhidrátdiétával. Ennek a lényege, hogy a kívánt céltól függően napi 110/170/200 gramm szénhidrátot lehet fogyasztani. Látványos eredményt a 110 grammos étrend biztosít, de ez nagy kitartást kíván meg. A diéta betartása során érdemes kerülni a gyorsan felszívódó szénhidrátokat, a cukrot és a reggeliző pelyheket.

számára ajánlott étkezési tervet. Ez a típusú táplálkozás tekinthető a leginkább tudományosan megalapozottnak, mivel ez áll harmóniában a természetes genetikai ritmussal. A program az ételeket három kategóriába sorolja: jótékony hatásúak, semlegesek és kerülendőek. Az előbbiek azok az ételek, amelyek gyógyírként hatnak szervezetünkre, a „semleges ételek” csupán táplálékként viselkednek, míg az utóbbiak ártólag hatnak ránk. A leghatékonyabb a kerülendő ételek teljes elhagyása és azon semleges ételek fogyasztásának csökkentése, amelyek súlynövekedést okoznak. Ez a módszer kiegyensúlyozott étrendet és egészséges mértékű fogyást tesz lehetővé. Az internetre már felkerült a könyv szinte teljes tartalma, így akik a diéta e formáját választják, teljes étrendeket találhatnak és követhetnek.

Amiket mindenképpen kerüljünk el

Az Atkins diéta napjaink egyik legvitatottabb, de sajnos sok követővel rendelkező diétája. Lényege, hogy a napi energiabevitel nagy részét fehérjéből nyerjük, ezért a szénhidrátok fogyasztását a minimálisra csökkentjük. A diéta utolsó napjaiban igen csekély, mindössze 15-20 gramm az elfogyasztható szénhidrát mennyisége. Ez azért veszélyes, mert a túlzottan fehérjedús étrend növeli a szívproblémák kialakulásának esélyét. Az ilyen típusú étrendet tehát érdemes kerülni, mint ahogy a nyers ételek fogyasztásán alapuló diétákat is. Sokan úgy gondolják, hogy a minimálisan feldolgozott ételek fogyasztása hatékony, hiszen a mesterséges anyagoktól vagy zsíroktól mentes étrend egészségesnek tűnik. Viszont a módszer legnagyobb veszélye, hogy nem biztosít elegendő energiát a napi tevékenységekhez vagy a mozgáshoz, így rosszul érezzük és kimerültséghez vezet. Ide tartozik az is, ha valaki csak gyümölcsöt vagy zöldséget fogyaszt reggelire, hiszen ezek sem fedezik a test energiaszükségletét.

A megfelelő folyadékbevitel és a fokozott zöldség- és gyümölcsfogyasztás szintén a módszer része.

A „személyre szabott” vércsoport diéta

Ez a speciális módszer dr. Peter J. D’Adamo-tól ered, aki „Az AB0 terv” című könyvében részletesen kifejti az egyes vércsoportok

Sportösztöndíjasok Salamon Csilla kézilabdázó

Együtt nyerünk, és együtt is veszítünk

Interjúsorozat

Minden lapszámban bemutatunk egy BME Sportösztöndíjast. Ezúttal Salamon Csilla építésztechnológus válaszolt kérdéseinkre.

Mióta kézilabdázol?

Már lassan 12 éve, általános iskola alsó tagozatában kezdtük el az osztálytársaimmal, akkor még csak szivacskezilabdával.

Melyik csapatot erősítet?

Otthon, Tamásiban játszok, ezért a

csapattal csak péntekenként tudok edzeni, ahol a hétvégi mérkőzésekre készülünk. Azonban jelenleg úgy néz ki, hogy itt, Budapesten is lesz lehetőségem eljárni edzésekre egy másik csapatnál.

Miért szereted a csapatsportot, azt, hogy egyszerre többen vagytok a pályán?

A csapattársaim egyben a barátom is. Nagyon régóta játszunk együtt, szinte már egy „család” vagyunk. Egy csapatsportban rengeteg dolgot megtanul az ember. Együtt nyerünk, vagy

együtt veszítünk, egymás sikereinek ugyanúgy tudunk örülni, mint a sajátunkénak. A csapatsport ott kezdődik, amikor megtanulsz alkalmazkodni társaidhoz és tényleg egy csapatként működni.

Mi a legközelebbi állomás, amelyet el szeretnél érni a sportban?

Idén az NB II női felnőtt bajnokságban a Dél-Nyugati csoportban 3. helyezést értünk el. A szezon közben sokáig álltunk az első helyen, így jövőre ezt a 3. helyet szeretnénk felülmúlni.

BENCSEK ILDIKÓ

Fotó: Dobó Diána

MűMaraton igazi futókkal

Vedd fel a nyúlcipőt

Olimpiai bajnokunk, Egyetemi Sportnapunk, Sportközpon-
tunk már van, futóver-
senyünk még nincs. Pontosabban a BME
EHK és a Hallgatói Sportbizottság jóvol-
tából most már azzal is büszkélkedhet a
Műegyetem.

BENCSEK ILDIKÓ

Fotó: Baki Mihály

A verseny nevében is benne van, hogy nem egy igazi maratoni távról van szó: egy 5km-es kört kell lefutni azoknak, akik kihagyták az idei tavaszi 5vös 5km-t, vagy futottak, de úgy gondolják többre képesek, netán mozogni szeretnének egyet a jól ismert kampuszon.

A futóverseny a már tavaly is sikerrel megrendezett BME Családi Sportfesztivál keretén belül fog lezajlani, amely szervezésében a Testnevelési Központ valamint a Sport és Szabadidős Létesítmények Igazgatósága oroszlánrészét vállalt. Az eseményt május 21-én rendezik meg a Bogdánfy úti Sporttelepen, ahol különböző bajnokságokkal (labdarúgás, streetball, tenisz és röplabda), továbbá fitness és küzdősport bemutató órákkal várják a kilátogató hallgatókat, tanárokat és családtagjaikat. Ráadásul igazi fesztiválhangulatra készülhetnek a résztvevők,

hiszen speaker és zene szórakoztatja majd a közönséget.

A debütáló MűMaraton mellett, hogy egy jó hangulatú közös futásnak ígérkezik, komoly verseny is azoknak, akik le szeretnék győzni futótársaikat vagy korábbi önmagukat. Az első három helyezett ugyanis díjazásban részesül, de azok számára is meg lesz az ösztönzés, akik nem feltétlenül a dobogóra és aranyéremre vágnak, hanem korábbi eredményüket szeretnék fényesíteni: a versenyen chipes (nettó) időmérés fog zajlani annak érdekében, hogy mindenki élete legjobb 5 kilométerét fussa.

Nevezni érvényes BME-s diákigazolvánnyal ingyenesen lehet az esemény Facebook oldalán található kérdőív kitöltésével. Erdemes minél előbb regisztrálni, hiszen az első kétszáz nevező pólót kap ajándékba.

BME MŰ MARATON FUTÓ VERSENY

2016 5 KM 11:00

Előzetes regisztráció online
vagy személyesen a helyszínen 10:00-ig a BME Bogdánfy úti Sporttelepen.
Rajt helyszíne: BME Bogdánfy úti Sporttelep

Összecsapás a Dunán Oxford vs. Cambridge

A hagyományokhoz híven idén is megrendezték a hallgatók körében oly népszerű Dunai Regattát, amelyen hat magyar egyetem evezős csapata mellett ezúttal az Oxford és a Cambridge fiataljai képviselték az angol elit egyetemeket. A magyar felsőoktatás krémje pedig tizenöt csapattal szállt vízre az amatőr sárkányhajós futamokon.

BENCSEK ILDIKÓ

Tavaly a Harvard és a Princeton profi evezős nyolcasai küzdöttek meg a Dunán, idén a már 162 éve egymás ellen versengő Oxford és Cambridge letehetségesebbjeit küldték hozzá a britek. Az első magyarországi összecsapásukat nagy várakozás fogadta, s meglehetősen szorosnak ígérkezett a döntő futam. A hazaiak azonban oly annyira megszorongatták a vendégeket, hogy végül csupán egyikük fért fel a dobogóra. A Széchenyi István Egyetem evezősei ugyanis könnyű szerrel legyőzték a világklasszist, sőt a Budapesti Corvinus Egyetemnek is sikerült a két brit csapat közé férkőznie, így az oxfordiak a dobogóról is lecsúsztak. A sárkányhajók versenyében pedig a Testnevelési Egyetem bizonyult a legjobbnak. A célbeérő hajókat szivárvány koronázta meg, a profi fotósok és a hobbi-instagramozók nagy örömeire.

A Regatta ideje alatt azonban nem csak a Dunán folyik nagy verseny, a szárazföldön maradók többek között strandröplabda és streetball bajnokságokon mérhették össze tudásukat, valamint egyéb csapat- és extrém sportokat is kipróbálhattak, így például

Fotók: Fejes Bence

a paintballt, a teqballt vagy a falmászást. Szerencsére sokan akadtak olyanok is, akik hangszálaikkal szálltak be az egyetemek közötti versenybe, és hangos szurkolással biztatták evezős csapataikat. Így a szeszélyes időjárás ellenére a döntő futamokra a szurkolói rakpart is teljesen megtelt a Lánchídtól illetve a Parlamenttől egészen a Műegyetem rakpartig.

A Regatta fesztiváljellegét a világhírű Lords of Gravity freestyle-akrobatikus kosárlabda csapat bemutatója erősítette, és az esti koncertek és bulik széles választéka már csak piros kocktélcseresznye volt a tejszínhabos tortán.

Rükverc a Katonában

Göröngyös Élet(telen)út

A Katona József Színház Kamrájában 2013 óta töretlen sikerrel játsszák Kerékgyártó István Rükverc című színdarabját Máté Gábor rendezésében. Az idősíkot és a témát tekintve is különleges előadásról van szó.

VARGA ÁGNES

A Rükvercben az 50-es évek elején született átlagember lecsúszásának útját követhetjük végig úgy, hogy halálától kezdve visszafelé göngyölítik fel a főszereplő, Vidra Zsolt sorstragédiájának meghatározó momentumait. A kihűlésben meghalt férfi a rendszerváltás vesztese, akit többszörösen megalázott, megvert hajléktalan-ként ismerhetünk meg. Életkörülményei lassan derülnek ki: visszatérő álma miatt felkeresi lányát, Ancsát (Pálmai Anna), akinek már családja van, és bár sajnálja apját, nem fogadja be, mert ők is szűkösen élnek. A lány azonban meghallgatja a kapaszkodó ember kínzó vízióját: egy gyerekkori nyaralás alkalmával majdnem megfulladtak a Balaton vizében. Vidra lelkiismeret-furdlását enyhíteni tér meg egyetlen gyermekéhez. Az egyes életszakaszokban megjelenő naivitás és

hiszékenység az, ami a főszereplő fiatalkori és időskori énjét is egyre reménytelenebb helyzetbe sodorja. A „Gazdag”, kizsákmányoló, csúfolódó karakter például rendszeresen jelen van különböző formákban: kezdve a csöves éhbérért dolgoztatásával, bűncselekményre való felbujtásával családok és hamis szerződések kikényszerítéséig, cserébe a kecségtető szép remények ígéréteivel egészen a gyermekkori tolvajlással való megbélyegzésig.

A gyermekkor sem felhőtlen, a hányatott sors itt is megjelenik. Az apa börtönbüntetését tölti, a családi programok a látogatásokban merülnek ki. Traumák sora éri, sokat van egyedül, korán rászokik az alkoholra és a dohányzásra.

Kamaszkori sebezhetőségét kihasználják, ifjúkori szerelmi kapcsolatai rendre csalódással végződnek. Szakmai pályafutása középszerű (pincér, fuvarozó, biztonsági őr). Érdekesség, hogy a fiatal és öregedő Vidra Zsolt szerepét egy színészdinasztia, apa és fia (Bán János és Bán Bálint) játssza. Kemény színészi munka úgy ábrázolni a teljes tönkremeséget, a lepusztult kortalanságot, hogy fokozatosan lehessen belőle visszavenni, kiegyenesedni, és reményteljessé válni. A lerobbantág különféle fokozatait mutatja a testbeszéd.

A színészgárda ügyesen váltogatja különféle szerepköröit: osztálytársak, főnök, anya, barátnő, orvos-orvostanhallgató, utazóközönség,

pedofil, szélhámós, kertész – mind olyanok, akik valamilyen kapcsolatba kerültek a főszereplővel. A sokszereplős darabot mindössze tizenegy színész alakítja. Az idő múlását és a szerepváltást egy-egy felsőruha levételével jelzik, ahogy rükvercbe, visszafelé forog a kerék napjainktól az 50-es évekig. Kovács Andrea jelmezei pontosan, játékosan mutatják a karakterek vonásait, változásait. Így lesz a főmérnökből (Szacsavay László) kényszerűen bolti üzletvezető, kisszerű bűnözőből gyárigazgató. A darab atmoszféráját a lakások ócska bútorai, a hétköznapi szocializmus sivár levegője érzékelteti, mely mit sem változik a rendszerváltást követően. Vidra jellegzetes pólváltásai

val megfiatalodik, s bár „levedli bőrét”, predesztinált sorsából nem tud kibújni.

Kiváló alakítás a megöregedett és a külvilágból már semmit nem érzékelő anya (Bodnár Erika) és az éretlen, tájékozatlan fiatal kismama (Borbély Alexandra), akárcsak a szakmáját alaposan tudó Verőember (Lengyel Ferenc) és a simlis ügyvéd (Dankó István).

A díszlet – Cziegler Balázs ötletét dicséri – egy hatalmas kötélfüles zsákszatyor, mely keretezi az eseményeket. A hajléktalanság szimbóluma találó, rögtön felismerésre készíti a nézőt. Olyan érzést kelt, mintha körülölelné a szereplőket, végig a főhős feje felett lebeg. Előre megmutatja a férfi végzetét már csecsemőkorától kezdve, amikor is szinte fojtogatóan hullik rá az erős zsákvászon a darab befejezéseként.

Lecsúszott emberünkkel látszólag „csak úgy” megtörténnek az események. Döntései vagy éppen azok hiánya lehetnek okai kiszolgáltatott helyzetének. Az igazi szeretet egész életében hiányzott. Kiben bízhatott, volt-e bensőséges kapcsolata a szüleivel, és felnőttként törekedett-e valós barátságokat kötni? Senki nem kérdezte, vannak-e álmai...

Az aluljárók szegleteit kibérlő nincstelenek látványa bár elborzaszt, de felidézi, hogy milyen könnyen kicsúszhat az ember lába alól a talaj. Tény, hogy nem mindig kell nagy csapás ahhoz, hogy valaki a nyomorba süllyedjen.

Vidra Zsolt nem tudott kitörni a nejlonszatyor szorításából. A maga együgyű módján szeretett, a saját életének elpazarlója, egyben áldozata volt a kornak, családnak, a „vakvéletlennek”. A színdarab nem csak egy személyes élettörténetről szól, hanem a társadalom felelősségéről is, hiszen sokakat nem tudott és nem tud megtartani. A szétzilált szociális háló szenvedő alanyai ők.

Nézőpont

Sebők Orsolya

Olvasni? Arra nincs idő!

Az emberek alapvetően két csoportba sorolhatók: akik olvasnak, és akik nem. Nem internetet. Könyvet. Nincs ezzel baj. Mindenki maga dönthet. De azzal takarózni, hogy erre nincs idő a „mai rohanó világban”, finoman szólva abszurd.

Ez az értekezés a nemolvasókról szól. Ezen társaság egy része büszkén vállalja a tájékozatlanságot, megrántja a vállát, és fölényes mosollyal kezdi ecsetelni, hogyan úszta meg a kötelezőket általánosban. Mivel a diszkriminációt semmilyen formában nem támogatjuk, így nekik is meghagyjuk a döntést: az unintelligencia mindenkinek szíve joga.

A nemolvasók másik csoportja szégyenlősen lesüti a szemét, amint könyvekre terelődik a szó, és olyasmit motyog, hogy nincs rá ideje. Ez a bagázs azonban ne lepődjön meg, ha az olvasók táborából

néhányan agresszióval fogadják az ilyen viselkedést, enyhébb esetben kedvenc közhelyükkel zaklatják a nemolvasó alcsoportot: mindenkinek arra van ideje, amire szakít. Nincs ebben semmi csodálkoznivaló. Az olvasót nem (kizárólag) az zavarja, hogy a másik nagy ívben elkerüli a könyvespolcot. Akadémikodásának fő oka, hogy a nemolvasó tettét. Beszélgetőpartnerével megpróbálja elhíttetni, hogy ő valójában kultúrlény, akinek minden vágya, hogy a nagyjából ötszáz szóból álló szókinccsét és csökevényes érzelmi intelligenciáját finomra csiszolja, csak sajnála-

tos módon oly elfoglalt, hogy erre nincs lehetősége. Más szóval csal. Az olvasáshoz ugyanis nem kell hosszú idő. Mondjuk tíz perc a Móricztól a Blaháig a 4-es 6-oson. Vagy negyed óra a fürdőkádban. Esetleg egy meg nem válaszolt Facebook-üzenet. Az olvasók statisztikái szerint az átlag könyv egy oldalának elolvasásához 2-3 percre van szükség. Sok érvet el lehet fogadni arra, miért dönt valaki úgy, hogy műveletlen marad, de a „nincs időm” nem tartozik ezek közé. Tudatos döntésünk, hogy a telefont kapjuk elő az akármilyen olvasnivaló helyett. Vállaljuk a bunkóságot!

E-klub a múltban

Emlékpont a falon

Fotó: Fejes Bence

A Műszaki Egyetem E-Klubja 1968-tól 1990-ig üzemelt. A hatvanas években pezsgő klubélet folyt itt, az E-Klub egyike volt a legismertebb szórakozóhelyeknek. Most popörtörténeti emlékpont őrzi a volt egyetemi klub emlékét az E épület falán. Az emléktáblát Hegyháti József, a klub alapítója leplezte le.

Európa Kulturális Fővárosa

Volt, van és lesz is

„A kultúra a gondolkodás kollektív programozása, amely megkülönbözteti egy csoport vagy egy kategória tagjait másoktól [...], a környezet változásaira adott emberi válaszokat befolyásoló közös jellemzők összessége” - tartja Geert Hofstede. Ugyanakkor hogy lehet ennyire meghatározhatatlan fogalom egy rangjelzés: Európa kulturális fővárosa?

KUN ZSÓFIA

Az idézet alapján az európai embereket – igaz, mind-mind más, mind egyéniség...– mégis összeköti a közös múlt és történelem, a hányattatások, melyeket az időszámítás kezdete óta elviselnek. De vajon lényegében mi lehet a közös Pécsben és a lengyelországi Wroclawban valamint egy még mindenki számára ismeretlen, de magyar városban? 1985-ben az Európai Unió Tanácsa útjára bocsátott egy címet Melina Mercouri görög kulturális miniszter javaslatára, melyet kezdetben „Európa kulturális városa”, majd

három) város tulajdonít magának napjainkig. A program célja nem más, mint a kinevezés egy éves időtartama alatt a város kulturális életének bemutatása és fejlesztése

ben született meg, melynek ma is érezhető a pozitív hatása a városra nézve, hiszen négy fejlesztési kulcsprojekt valósult meg a program keretein belül. A Kodály Központ,

valamint a népszerűség növelése turisztikai szempontból, melyhez a kinevező Európai Unió jelentős támogatásokat biztosít. A program annyira sikeresnek bizonyult, hogy 1996-ban az Arab Liga, majd 1997-ben Amerika is hasonló szervezetet alapított ugyanezen célokkal a kulturális integráció megalkotására. Magyarország számára a 2010-es év hozta meg az áttörést, amikor Pécs városa nyerte el az Európa kulturális fővárosa címet. A pályázat, melyet hat évvel korábban hirdet-

a Zsolnay Kulturális Negyed és a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont (más néven Kaptár) egyetemünk oktatóinak elengedhetetlen közreműködésével jöhetett létre. A fejlesztések kortárs mivoltából adódóan a közel egy tömbben elhelyezkedő épületek azóta gyakorlatilag megkerülhetetlen részét képezik az Építész Kar oktatásának, mert nem fordulhat elő, hogy valaki anélkül szerezzen diplomát, hogy ezekről a házakról ne hallott volna egy, vagy inkább több előadást.

2016-ban a spanyolországi San Sebastian és a lengyel Wroclaw városoké az érdem, hogy az Európa kulturális fővárosa címet viselhetik. Az utóbbi január 15-17-i hétvégén nyitotta meg az évet csaknem száz rendezvénnyel, koncerttel, különféle kiállításokkal és az esemény ékeként egy utcai parádéval. Személyesen nem lehettem jelen az év eleji megnyitón, viszont az Építész Kar alkotóheti kirándulásának révén volt szerencsém megtapasztalni a helyi légkört, Wroclaw varázsát. A korábbi élményeimből táplálkozva megvizsgáltam a különbségeket és hasonlóságokat a mi kulturális fővárosunk, Pécs és a lengyel város között, annak ellenére, hogy léptékéből adódóan a két város más elbírálás alá esik (az egyik mintegy hatszor annyi lelket számlál, mint a másik). Ehhez mérten a kiépített infrastruktúra számottevően fejlettebb a lengyelországi városban, mint itthon. Mégis felfedezhető pár képletsze-

rűen megegyező hasonlóság, mely alapján megalkotható a kulturális főváros materiális képlete. Végy egy közel négyzetes formájú főteret! Helyezz a közepére egy jellegzetes épületet, egy dzsámit vagy egy régi városházát, mely a város jelképévé válik a későbbiekben! Kapcsolj a térhez egy kisebb négyzetes nyúlványt, ezen akár piacot is szervezhetsz! A térfalakat alacsonyabb, de karakteres házakkal szegélyezd, ez megadja a hely

túl helyezz el egyetemet a városban, ez folyamatosan ébren tartja a kultúrát, biztosítja a pezsgést! A fiatalok jelenléte további szükségletekkel jár: pláza, állatkert, valahol a közelben aquapark. És természetesen (ami majdnem a legfontosabb): a helyi kocsmák világa. A garantált sikert egy szűkösebb belső udvaros hellyel tudod elérni, melynek a beltéri kialakítását nem veszed túl nagyra. A dekorációra se fordíts nagy összegeket, egy kicsit lelakott, kicsit retró hangulat éppen megfelelő lesz, ha híre megy a helynek. De hogyan tud híre menni? Nyilván minden háttérben az eladható nedű áll. Lehet ez bor, ha egy borvidéken van szerencséd tevékenykedni, de ha már a szőlő adott, pezsgő is lehet... vagy ha mások az adottságok: a lengyel sör valahogy világhírré tett szert! Ugyan Pécsen még csak tervezés alatt áll, de mivel kedveznek a mostani idők a sportok, különösen a futball világának, a listán szerepeltethetjük a városi stadiont is, mint kulturális fővárosi kelléket.

Természetesen az előbbi recept csupán egy fikció, hiszen több európai város tudhatja magáénak ezt a leírást, mint ami megkapta a neves tisztséget. Egy dolog azonban biztos: 2023-ban újra lesz magyar európai kulturális főváros, amelyre bármely város pályázhat az egész ország területén. A végleges nyertest az Európai Bizottság választja majd ki Brüsszelben egy tízfős bírálóbizottság egységes döntése alapján, melyet 2018-ban hoznak majd nyilvánosságra. Pozitív törekvés hazánk részéről, hogy a korábbi tapasztalatokat igyekeznek minden jelentkező várossal megosztani, hogy az ott elkövetett hibákból tanulni lehessen egy jobb pályázat és így egy jobb program érdekében. Az eddigi hírek alapján Debrecen, Veszprém és Tokaj jelezte elsőként részvételét a cím elnyerésére kiírt pályázaton, majd később Eger és Győr is csatlakozott a jelentkezőkhöz. A kulturális program pályázatának egy hosszabb távú stratégia is részét kell, hogy képezze, amely fenntartható hatást gyakorol a helyi gazdasági, kulturális és szociális fejlődésre. A program kifejezetten előnyben részesíti a vidéki városokat, külön pozitívumot jelenthet, ha 2023-ban valami jeles esemény évfordulója várható az adott város történetében. A hosszú távú fejlesztési elképzelés bármely város számára kiemelkedő lehetőség, hiszen a cím viselése alatt turisztikailag kiemelkedő célponttá válik, valamint az ezt megelőző felkészülési időszakban tőkéhez juthat olyan projektek megvalósításához, melyekre eddig nem volt lehetőség. Európa kulturális fővárosának lenni nemcsak kulturális érdem, hanem egy páratlan város-rehabilitációs lehetőség is. Ugyanakkor rengeteg gondolkodást igényel a jelentkezők részéről, hogy erényeiket hogyan domborítsák ki leginkább, és hiányosságaikra hogyan találjanak megoldást. Két év múlva azonban meglátjuk, kinek sikerül a legjobban a komplett program megalkotása. Győzzön a legjobb!

”
Magyarország számára a 2010-es év hozta meg az áttörést, amikor Pécs városa nyerte el az Európa kulturális fővárosa címet.

kezz meg a felnőttekről sem, a vendéglátóipari egységek kültéri asztalai maradásra invitálják az idelátogatókat! Érdekességgépp javadra válhat egy karakteres kör alakú épület felépítése. A funkció lehet vallási, akár régi korban épült, mint Pécsen a Dzsámi, de lehet Centenárium Csarnok is, mely rendezvényteremként számos koncertnek adhat otthont. Ha megalomán törekvéseidet szeretnéd kiélni, adott a kihívás, hogy a wroclawi Hala Stuleciat túlszárnyald, amit a XX. századi egyetemes építészet egyik legfontosabb alkotásának tartanak a maga monumentális méreteivel: a csarnok 42 m magas, a kupola 67 m átmérőjű, belső terének legnagyobb szélessége pedig 95 m. A város központi részének kiépítésén

„Európa kulturális fővárosa” névvel illetett 1999-től. Az átkeresztelés tiszteletére 2000-ben kilenc ország is büszke tulajdonosa lehetett e névnek, amit ezt megelőzően egy-egy város kaphatott csak meg, majd ezután jellemzően egy évben két (különböző esetben

tek meg az országon belül, tizenegy város jelentkezését kvalifikálta, többek között Budapestét is, mellyel sokakban felvetette a kérdést, hogy vajon egy vidéki város mennyiben tud versenyezni a főváros kulturális adottságaival. A végső döntés egy évvel később, 2005 októberé-

2016. május 17.

MŰHELY

Olaszországi kalandozásaim

Ha az ember fél a repüléstől, busszal utazik

A szorgalmi időszak kellős közepén járva úgy döntöttem, megéri feláldozni egy-két gyakorlatot és zh-t, így elutaztam Olaszországba.

VARGA ÁGNES

Utazzunk el Olaszba

A cél Padova volt, egy kedves barátom töltötte ott Erasmus-ösztöndíjjal a tavaszi félévet. Rögtön az elején komoly döntéshelyzetbe kerültem. Ki kellett találni az utazás módját, hiszen számos lehetőség közül választhattam. Felmerült opcióként, hogy repülővel elutazom Velencéig, majd ott vonatra, buszra, miegyébre ülve átszállítom magam a célállomásra. Számos tényező visszatartott a terv kivitelezésében, de a legfőbb ellenérv az volt, hogy félek a repüléstől. Mielőtt túlságosan belebonyolódtam volna a tervezgetésbe, vettem egy jegyet a Volánra, ugyanis busszal közvetlenül el lehet jutni Padovába. Az igaz, hogy az út így vagy tíz órá, de majd átalszom az unalmasabb részeket – gondoltam. Tévedtem. Mikor megérkeztem, és leszálltam a buszról, úgy éreztem magam, mint aki végigbulizott egy éjszakát. Az alvás kivitelezhetetlen volt a köhécselő, viháncoló, zenét hallgató utazótársaim között valamint a lábaim hosszúságához egyáltalán nem illeszkedő üléstá-volságnak köszönhetően. Legalább az ablak mellett utazhattam. Valamikor hajnalban, Triesztbe érve csodálatos látvány fogadott. Ahogy ereszkedtünk le a serpentin-en, egyszer csak előbukkant a fák sötétje mögül a sárgán fénylő város. Félálomban, fáradtan, alig látva ki az ablakon nem tudtam megállapítani, hogy vajon egyszerű utcai kandeláberok ontják magukból a fényt, vagy a házak épültek aranyból, és azok fénylenek ennyire.

Nézzünk szét Padovában

Miután megérkeztem az ismerősömhöz, és kipihentem az utazás fáradalmait, azonnal belevetettük magunkat Padova belvárosának felfedezésébe. Úgy éreztem magam, mintha egy másik világba csöppentem volna. Valamilyen szinten így is történt, hiszen ennek a városnak a karaktere és hangulata teljesen más, mint amit eddig megszoktam. Lépten-nyomon középkori templomba botlottunk vagy épp a padovai egyetem egyik épületébe. Az intézmény a XIII. században jött létre az első egyikeként Európában.

A városfalon belül található településmag sajátos hangulattal rendel-

kezik. A szűkös utcákat igencsak nagydarab kövekkel burkolták. Persze itt nem számít, hogy autóval, biciklivel, motorral vagy gyalogszerrel közlekedsz, a forgalom amúgy sem olyan jelentős, hogy ne tudnál kényelmesen haladni szinte bárhol, bármivel. A városfalon kívül, ahol az ősit felváltja a modern és a követ

”

Mikor megérkeztem, és leszálltam a buszról, úgy éreztem magam, mint aki végigbulizott egy éjszakát.

a beton, minden megváltozik, habár néhol felbukkan egy-egy impozáns templom vagy bazilika. Az első nap hamar estébe fordult. Leültünk a temérdek vendéglő közül az egyikbe, ahol megkóstoltam a narancssárga, olívbogyóval tált spritz-t. Kellemesen kortyogtattam az utca kellős közepére kihelyezett asztal mellett, amikor egy kukásautó szeretett volna végighaladni azon az úton. Tanács-talanul húzódtunk az út széle felé, ám a többieket láthatóan nem zavarta a lassan közeledő monst-rum látványa. A sofőr se izzadt le túlságosan az ember-akadályok-tól, egykedvűen manőverezett el az asztalok mellett, miközben a visszapiillantó tükör szinte az utcát határoló oszlopsort súrolta. Az utcák lényegében egy árkád-hálózat részei. Szinte egy lépést sem tettünk meg úgy, hogy ne húzódtunk volna felettünk boltív. Jártunk a Piazza delle Erbe-n, ami a zöldség- és halpiac otthona, érintettük a Piazza delle Frutta-t,

melyen gyümölcsös- és virágos standok sorakoznak. A Piazza dei Signori-n található többek között a Szent Márk könyvét tartó oroslán és egy híres toronyóra. Az óra lapján csillagjegyek domborművei láthatóak, a mérleg kivételével. A legenda szerint az órakészítő bosszúból a mérleget, az igazság-szolgáltatás jelképét kihagyta a sorból, mert nem kapta meg a neki járó teljes összeget alkotásáért. Számos másik tér után ellátogat-tunk a padovai botanikus kertbe, amely a világon a legrégebbi. Az épített környezetből hirtelen egy erdőbe kerültünk, melyet aztán egy rendezett kert váltott fel. Épült a területen egy óriási üvegház is,

melyben tematikusan, éghajlatok szerint rendezték el a növénye-ket. A kert prospektusának adatai szerint egy kokaincserje is található itt, habár mi nem leltünk rá a nagy kavalkádban.

Ázzunk el Veronában

Miközben a padovai látványt és élményeket dolgoztam fel, ellátogattunk vonattal az egy órára lévő Veronába. Noha az előző nap rongyosra járt lábaink nem regenerálódtak kellő mértékben, megpróbáltunk Veronából is felfedezni annyit, amennyit csak bírtunk. Fantasztikus látvány fogadott az óvárosban. Szűkös utcák, zsalugá-

terek, növények az ablakban, piazza piazza hátán, tornyok és templomok. A tömeg lassan hömpölygő áradatával eljutottunk Shakespeare Júliájának erkélyéhez. Az udvaron áll egy Júlia-szobor is, melynek ki kebleit megfogja, szerencsét lel a szerelemben. Elkerülve azt, hogy a tömeg összenyomjon, ebből a kiváltságból én sajnos kimaradtam. Utunk végén eljutottunk az Adige-n átívelő Castelvecchio hídhöz. Szerencsétlenségünkre az eső ekkor elkezdett szemerkélni, így jobbnak láttuk, ha a vasútállomás felé vesszük utunkat. Kis szürke esernyőm nem nyújtott nagy védelmet kettőnknek, ráadásul az eső egyre hevesebben zuhogott. Mire vonatra szálltunk, teljesen eláztunk.

Tévedjünk el Velencében

Az utolsó napomat Olaszországban bánatomra magányosan kellett töltenem. Hogy ne vesszen kárba az idő, elutaztam Velencébe. Kezdeti aggodalmam az eltévedéssel kapcsolatban hamar megszűnt. Könnyedén lehetett követni a Rialto híd vagy a Szent Márk tér felé kitáblázott utakat. Hamar hatalmába kerített a város bája. Mielőtt azonban hagyományos turistává váltam volna, lefordultam a kijelölt útról. Olyan szűk helyen haladtam keresztül, hogy ha szembe jött volna velem valaki, szerintem csak egymással szembefordulva fértünk volna el. Mivel ennek a kis kaland-nak köszönhetően csak hosszas bolyongás után találtam vissza oda, ahonnan elindultam, megfogadtam, hogy a Szent Márk térig már nem engedek az ismeretlen csábításának. Pechemre megint eleredt az eső.

Hazafelé a buszút valamiért jóval elviselhetőbb volt, és az élményeimmel megrakodva még aludni is tudtam.

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **május 20-ig**. Előző számunk nyertesei: **Varga Ervin** (színházjegy) és **Tamás Barbara** (póló).

	Őszi gyümölcs	Részben kies!	Ritka női név	Regehős Tell...	Észak	Északi nép	Angol ffi név	Járda	Trend	Passz	Út jele	-va párja	Magyar együttes	
1.														S
Hatvány ... író					Filmet bemutat Római 5						Gyúr Átmérő			
Katonai fedezék							Nem szelíd Múlt angolul					Kiejtett betű Feltéve		
Névelő		Dél-előtt Aranyos			Dél Nagy későn		Ülőhely parkban Remélt				Vízi állat Kicsi a ruha			
	Kelvin Bolgár néptánc		Operációs rendszer Adó szélek!		Következő Kutat								Yard Kerti eszköz	
2.									Kettős betű Kutyuli			Alulra Bárd eszköze		
Közteher				Egy pár Római ezer						Parlamenti munka Török rang				
Nevada			Belelógat Orosz ország				Zár Kórház							Informatika
Energia hat. ráta				-ra párja Parkoló			Sérülés eredménye Zorro				Number one! Kelvin			
Meztelen								Ballag						

Vitaforum

Emlékeztetőül:

Előző lapszámunk vitaindító cikkében **Rádai Zita** arról írt, hogy „A futóversenyekkel kapcsolatos hétvégi útzárak valóban okozhatnak kellemetlenséget, de talán a futóknak is kijár néha egy-egy nap, amikor zavartalanul hódolhatnak a szenvedélyüknek, nem kell várniuk a lámpáknál, és nem kerülgetik őket a biciklisek. Pár órára mindenki megérdemli, hogy magáénak érezhesse az egész várost.”

Arnold Balázs

Mindig akadnak kellemetlenségek, fennakadások vagy csak egyszerűen történetek, amelyekre kivethetjük bajainkat. Persze a futóversenyek ténylegesen megbénítják az adott város forgalmát, akármilyen perfekt szervezéssel is bonyolítják le azokat. Mégsem hinném, hogy ez az évi pár alkalom fogja megkeseríteni az életünket. Valójában hetekkel előre beharangozzák a különféle tömegrendezvényeket és az ezek által generált forgalmi változásokat. Aki nem csukott szemmel és füllel járkal, azt nem érheti meglepetés, és előre meg tudja tervezni az aznapi útvonalát. A problémát inkább abban látom, hogy sokan képtelenek alkalmazkodni, nem képesek egy picit sem a változatlan, sőt talán már unalmasnak is tekinthető, kényelmes mindennapjaikból engedni. Pedig ez igen csekély lemondással jár amellet, hogy más mekkora örömként élheti meg a pillanatot, hogy most beleadva anyait-apait megvalósíthatja a tervezett távot, amire hónapok óta készült. Le a kalappal az előtt, aki képes helyt állni, s lefutni a szóban forgó kilométereket.

Murányi Mátys

A Vivicitá hazugság a résztvevőknek, és hazugság a városnak. A város külsőleges szépségeit, amit a program mottója szerint futtában láthatunk, ugyanúgy megcsodálhatjuk a villamoson utazva és az ablakon bámeszkodva vagy a kiskörút járdáján baktatva. Az indulók nagy része nem rendszeres sportoló, és részvételük csak ideiglenes fellángolás, hamis célokkal és bizonyítási vágygal. Nem lehet elmenni a tény mellett, hogy az említett verseny többet árt a testnek, mint amennyit segít. Egyrészt az edzetlen résztvevők teljesíteni akarásából eredő túlhajszolás, a szokatlan mennyiségű és minőségi mozgásforma kikészíti a szívüket, a pulzusuk az egekben, csak úgy kapkodnak a levegőért. Nem is akármilyenért, hanem a város szmogos, állott levegőjéért. Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy számos orvosi kimutatás született arról, hogy az aszfalton való futás fiziológiailag is káros, az ilyen kemény talaj az ízületeket is fokozottan koptatja.

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitaforummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolattaitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

május 26.

Bányavakság

május 31.

Emberszag

Fotó: Mészáros Csaba

A többszörösen díjnyertes Bányavirág című darab folytatása a Bányavakság. Míg a Bányavirágban az alkoholizmus, a munkanélküliség és az ezekből fakadó öngyilkosság volt a téma, a Bányavakságban a politikai korrupció és az idegengyűlölet gondolata köré szerveződik a történet.

A polgármester-választás előtt álló falu jelenlegi első embere rendőrt hív a központból, hogy leleplezze a másik polgármester-jelölt korrump ügyleteit. A megérkező rendőr az országban a többséghez, de a faluban a kisebbséghez tartozik. A „revizor” végül nemcsak a konkurencia ügyleteit tárja fel, de a

regnáló polgármester machinációira is fényt derít. Így a két leleplezett bűnözőnek nem marad más választása, mint összefogva megölni a rendőrt, ezzel vállalva közösséget egymással.

Ince, ötvenes férfi: Kaszás Gergő
Iringó, a húga: Bozó Andrea
Izabella, a lánya: Eke Angéla e.h.
Florin, rendőr: Tóth József
Izsák, szomszéd: Epres Attila

látvány: Cziegler Balázs
dramaturg: Lőkös Ildikó
munkatárs: Gábor Anna Skrabán Judit
rendező: Csizmadia Tibor

Fotó: Mészáros Csaba

ERNŐ1: „Igen, ez a legnagyobb szenvedés, ez, amit az ember intelligenciájára mértek. Ezt a sűrű butaságot nyelni, ezt a mocskos ködöt színi levegő helyett, a hazugságot, a butítást, a butaságot. Tűrni tehetetlenül, hogy hogy züllesztik ennek a tehetséges országnak az elméit, hogy sorvasztják itt el az értelmet, a humort, a szellemet.

ERNŐ2: Mikor heverjük ki azt a kárt, amit ennek a nemzetnek a fejében és a lelkében tettek.

ERNŐ3: Magyarországot, kérlek, le lehetett egy mondatba írni. A

paraszt szidja az urakat, az urak szidják a zsidókat, a zsidók szidják egymást.

/részlet az előadásból/

Szép Ernő: Fodor Tamás, Tóth József, Kovács Krisztián
Konferanszié: Simkó Katalin
diszlettervező: Varga-Járó Ilona
jelmeztervező: Kiss Julcsi

dalszöveg: Szép Ernő
vers: Szép Ernő
bábtervező: Németh Ilona
színpadi változat:
Szikszai Rémusz
zeneszerző: Monori András
koreográfus: Bodor Johanna
rendező: Szikszai Rémusz

www.szkene.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

2016. május 17.

MŰHELY

Az írás művészete

A Műhely lap szerkesztősége gyakorlatorientált újságíró képzést indít minden félévben elsősorban 1. és 2. évfolyamos hallgatók számára.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását, és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jelíggel.

Az album

KONTOR ILDIKÓ

Hiába vett be fájdalomcsillapítót, a fejében valami egész nap hasogatott. Rettenetes napja volt, a tárgyalás fárasztotta, a vezetés nehezen ment, mindenhol Nórát látta maga körül, mintha hallucinált volna. Sokszor már arra gondolt, leparkol valahol, és megvárja, míg jobban lesz.

Estére sörözést beszélt meg az egyik barátjával, most mégis felhívta, és lemondta a programot. Semmi másra nem vágyott, csak egy forró zuhanyra és az ágyára, hogy minél hamarabb aludhasson egy keveset.

Hazaérve azonban az üres lakásban hirtelen nem találta a helyét. Megnyitotta a zuhanyt, de rögtön el is zárta, keresett egy rejtvényt, aztán rájött, hogy nincs kedve megfejteni. Fel-alá téblábolt a szobák között, egyik üresebben tátongett, mint a másik.

Nóra a bútorok felét sem vitte el, mégis, valahogy kietlennek tűnt itt minden András számára. Fényképek már sehol sem voltak, azokat az anyja kíméletből összeszedette, míg ő nem volt itthon. Pedig most mégis szerette volna nézegetni azokat. Utoljára jól

a fejébe vésni a nő arcvonásait, mert akármilyen történet, abban biztos volt, hogy sosem akarja elfelejteni. Hirtelen eszébe jutott egy album, amit még a felesége csinált akkor, amikor beköltöztek. Nóra elfelejtkezett róla, nem vitte el magával, nem is kereste. András némi elégedettséget érzett, amikor megtalálta a piros borítójú, pálmafás albumot az egyik fiókban. Végre, gondolta, mégiscsak maradt neki is valami a közös múltból, ami szép lassan úgyis eltűnik hamarosan. Leült egy fotelbe, az ölébe vette az albumot, majd az asztalra tette. Sokáig habozott, végül mégis felnyitotta, és lapozgatni kezdte. Közben úgy érezte, mintha Nóra ott ülne mellette a fotel karfáján, és együtt nézegetnék a fotókat. Egy fiatal fiú ölelgetett egy fiatal lányt sok-sok képen keresztül, a szemükben vidámság volt, felhőtlen arckifejezésükről árulkodott, hogy boldogok.

A férfi hosszasan nézte a képeket, a precízen, időrendben megírt feliratokat csodálta, ő bizony nem tudta volna már akkor sem megmondani, melyik kép mikor és hol készült, de a felesége erre is figyelt. Érezte, hogy kezd elgyöngyülni, már nem is a feje fájt, hanem valami más, ami az egész belsőjét hasogatta, mintha ki akarna onnan szakadni a szíve.

Újra átpörgette az albumot, emlékek sorakoztak egymás után, aztán eltűnt mind, ahogyan a képeken mosolygó fiú és a lány is nagyon régen elvesztek valahol.

Az utolsó két lap közül összeszáradt virágcsonk hullott ki, a földre esett, András észre sem vette. Csak amikor elrakta, mélyen a fiókba az albumot, látta meg a virágot. Véletlenül rá is lépett, ezért az darabokban hevert a földön.

Nézte a megfakult levéldarabokat, az összeszáradt szirmokat. Pontosan tudta, honnan van a növény, Nóra szavaira is emlékezett, amikor a gyűrűjét csodálva megjegyezte, ezt a virágot sosem fogja kidobni. Most itt fekszik a földön, darabokban. Seprűt hozott és összeszedte vele a romjait, aztán határozott mozdulattal az egészet a kukába süllyesztette.

A fejfájása teljesen elmúlt. Valahogy már sokkal jobban érezte magát. Az albumra gondolt, arra, hogy nem kellene-e azt is a virág után dobni, de hirtelen nagyon rossz érzése támadt. Nóra most megint ott volt vele, és a kukára nézett, majd aztán rá. De ez a nő már nem egy negyvenes, sötétvörös hajú ember volt, hanem az a hullámozó hajú, őszinte lány, akit nem most, ez alatt az egy hónap alatt, hanem már réges-régen elveszített.

Helyet!

HARMATI JUDIT

Igazán nem mondhatjátok, hogy telhetetlen vagyok, hiszen semmi mást nem szeretnék, csak egy egy méterszer egy méteres állandó állóhelyet a város legmenőbb szórakozóhelyén, ahol alkalomadtán táncolhatok, vagy elszűr-csölhetek pár koktélt.

Persze tisztában vagyok vele, hogy ennek ára van. Az Arany Klubba csak szigorú feltételek teljesítése árán lehet bekerülni. A tagokkal szembeni legfontosabb igény az esztétikai színvonal fenntartása. Napi két óra az edzőteremben, utána manikűr, kozmetikus, fodrász, nem beszélve az egyenletes barnaság érdekében a szoláriumban töltött percekről. Sokszor még ez sem elegendő! Ismerek egy lányt – történetesen a nővérem –, akinek két év alatt sem sikerült felkerülnie a várólistára. Póthaj, hasplasztika, műköröm és szigorú diéta. Mindezek sem bizonyultak elegendőnek ahhoz, hogy legalább tagjelöltté váljon. Azóta nem nagyon tartjuk a kapcsolatot. Persze segítenék neki szívesen, de félek, ezzel rontanám a saját bekerülési esélyeimet.

Pedig talán életem legszebb napja volt, amikor fél évvel ezelőtt felkerültem a

bekerülni vágyók listájára. Azóta hetente ellenőrzésen esem át, és amint megfelelek a szigorú feltételeknek, rögtön megkapom a tagsági kártyámat. A felügyelőm szerint már nem sok választ el ettől. Szerencsére elég magas vagyok, a bőröm is viszonylag feszes, bár a súlyomat még le kellene tornáznom ötven kiló alá, és talán egy mellplasztika sem ártana. Az Arany Klubba ugyanis elég nehéz 75B-s mellbősséggel bekerülni. Anya persze nem rajong az ötletemért. Szerinte így is nagyon csinos vagyok, ráérek plasztikai sebészhez rohanni idősebb koromban. Persze mit ért ő ehhez? Egy Arany Klubtagnak nem elég csinosnak lennie, a cél a tökéletesség. Egy Arany belépővel rendelkező: makulátlan, karcsú, ápolt, csillogó, mesés, bálványozott, kíváncsú, szexi. Az idő jelenleg az egyetlen ellenfelem. Most vagyok fiatal, nemsokára viszont megmutatkoznak majd az arcomon az öregedés első jelei, és a plasztikai műtétek hatása sem tart örökké. Talán már így is túl régóta vagyok a várólistán. Egyetlen vigaszom, hogy a múlt heti ellenőrzés alkalmával a tíz legígéretebb tagjelölt közé soroltak. Ezen felbuzdulva előjegyeztettem magam egy mellplasztikára, sőt talán tovább nőnének a bekerülési esélyeim, ha megcsináltatnám a számát is. Végére is, a jövő hónapban betöltöm a tizennégyet, igazán nem késlekedhetem tovább.

Rekviem

Borítsd lángba az eget,
majd megheged,
ha a hajnal vérrel
mossa,
s ezer tócsa
fénye ragyog:
bennük Napok,
csillagok
gyászolnak.

Siratják a Holdat,
melyet máglyára vetettél.

Édes csillagok.
Felpillantok
arcodra egyszer...
Tán kétszer?
Ezer könny,
mint ékszer
festi bókját,
néma csókját.

Kedvesem,
hát miért
siratod a Holdat,
mit máglyára vetettél?

JUHÁSZ ANITA